

RAPORT Z WIZYTACJI
(ocena programowa – profil ogólnoakademicki)

dokonanej w dniach 21-22 marca 2016 r. na kierunku teologia

prowadzonym w ramach obszaru nauk humanistycznych i społecznych na poziomie jednolitych studiów magisterskich o profilu ogólnoakademickim realizowanych w formie stacjonarnej na Wydziale Teologii Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie

przez zespół oceniający Polskiej Komisji Akredytacyjnej w składzie:

przewodniczący: dr hab. Beata Mikołajczyk członek PKA

członkowie:

- 1. o. prof. dr hab. Andrzej Derdziuk**
- 2. dr hab. Piotr Sikora**
- 3. mgr Małgorzata Piechowicz**
- 4. Adam Gajek**

INFORMACJA O WIZYTACJI I JEJ PRZEBIEGU

Ocena jakości kształcenia na kierunku „teologia” prowadzonym na Wydziale Teologii Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2015/2016. Polska Komisja Akredytacyjna po raz drugi oceniała jakość kształcenia na ww. kierunku. Poprzednio dokonano oceny w roku akademickim 2009/2010, przyznając ocenę pozytywną (uchwała Nr 542/10 z dnia 10 czerwca 2010 r.). Jedno z zaleceń dotyczące kadry naukowo-dydaktycznej zostało spełnione w pełni. Pozostałe dwa mówiące o wdrażaniu WSZJK oraz umiędzynarodowieniu tylko częściowo.

Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą. Zespół Oceniający PKA zapoznał się z raportem samooceny przekazanym przez Władze Uczelni. Wizytacja rozpoczęła się od spotkania z Władzami Uczelni oraz Wydziału, dalszy przebieg wizytacji odbywał się zgodnie z ustalonym wcześniej harmonogramem. W trakcie wizytacji przeprowadzono spotkania ze studentami, pracownikami Wydziału, osobami odpowiedzialnymi za funkcjonowanie wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia, za prowadzenie kierunku studiów, praktyk, a także z przedstawicielami Samorządu Studentów i Biura Karier. Ponadto przeprowadzono hospitacje zajęć, dokonano oceny wybranych prac etapowych i dyplomowych, a także przeglądu bazy dydaktycznej wykorzystywanej w procesie kształcenia. Przed zakończeniem wizytacji sformułowano

wstępne uwagi i zalecenia, o których Przewodnicząca Zespołu oraz współpracujący z nią eksperci poinformowali władze Uczelni na spotkaniu podsumowującym.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

**OCENA SPEŁNIENIA KRYTERIÓW OCENY PROGRAMOWEJ DLA
KIERUNKÓW STUDIÓW
O PROFILU OGÓLNOAKADEMICKIM**

Kryterium oceny	Ocena końcowa spełnienia kryterium				
	wyróżniająco	w pełni	znacząco	częściowo	niedostatecznie
1. Jednostka sformułowała koncepcję kształcenia i realizuje na ocenianym kierunku studiów program kształcenia umożliwiający osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia			x		
2. Liczba i jakość kadry naukowo-dydaktycznej oraz prowadzone w jednostce badania naukowe¹ zapewniają realizację programu kształcenia na ocenianym kierunku oraz osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia		x			
3. Współpraca z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym w procesie kształcenia		x			
4. Jednostka dysponuje infrastrukturą dydaktyczną i naukową umożliwiającą realizację programu kształcenia o profilu ogólnoakademickim i osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia, oraz prowadzenie badań			x		

¹ Określenia: obszar wiedzy, dziedzina nauki i dyscyplina naukowa, dorobek naukowy, osiągnięcia naukowe, stopień i tytuł naukowy oznaczają odpowiednio: obszar sztuki, dziedziny sztuki i dyscypliny artystyczne, dorobek artystyczny, osiągnięcia artystyczne oraz stopień i tytuł w zakresie sztuki.

naukowych					
5. Jednostka zapewnia studentom wsparcie w procesie uczenia się, prowadzenia badań i wchodzenia na rynek pracy			x		
6. W jednostce działa skuteczny wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia zorientowany na ocenę realizacji efektów kształcenia i doskonalenia programu kształcenia oraz podniesienie jakości na ocenianym kierunku studiów			x		

Jeżeli argumenty przedstawione w odpowiedzi na raport z wizytacji lub wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy będą uzasadniały zmianę uprzednio sformułowanych ocen, raport powinien zostać uzupełniony. Należy, w odniesieniu do każdego z kryteriów, w obrębie którego ocena została zmieniona, wskazać dokumenty, przedstawić dodatkowe informacje i syntetyczne wyjaśnienia przyczyn, które spowodowały zmianę, a ostateczną ocenę umieścić w tabeli nr 1.

Kryterium 1

Władze Uczelni oraz ocenianego kierunku studiów „teologia”, odpowiadając na zastrzeżenia Zespołu Oceniającego odnoszące się do kryterium 1, przedstawiły liczne argumenty o charakterze wyjaśniającym i uzupełniającym, pozwalające na stwierdzenie, iż analiza uwag zgłoszonych przez Zespół Oceniający zachęciła kierownictwo kierunku do zapoczątkowania projakościowych zmian prowadzonego procesu kształcenia.

Potwierdzone stosowną dokumentacją informacje przedstawione przez Uczelnię pozwoliły na zniwelowanie stwierdzonych uprzednio przez Zespół Oceniający zastrzeżeń i uwag odnoszących się do sformułowanej koncepcji kształcenia i realizowanego na ocenianym kierunku studiów programu kształcenia umożliwiającego osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia.

Przedstawione informacje pozwalają na zmianę oceny kryterium 1 ze „znacząco” na „w pełni”.

Kryterium 6

Odnosząc się do kryterium 6, Zespół Oceniający potwierdza istnienie dobrych stron wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia, które zostały dostrzeżone i spotkały się z uznaniem Zespołu Oceniającego, wyrażonym w Raporcie powizytacyjnym.

Przedstawione w odpowiedzi Uczelni informacje o działaniach mających na celu poprawę skuteczności funkcjonowania procedur jakościowych na ocenianym kierunku wydają się gwarantować usunięcie zauważonych słabości.

W odniesieniu do zalecenia podjęcia działań służących poprawie wymiany informacji ze studentami Władze kierunku podjęły skuteczne działania naprawcze w przyjętym na Wydziale trybie, których efektem, zgodnie z wynikającym z analizy uwag studentów zawartych w ankietach dotyczących oceny jakości realizacji zajęć dydaktycznych postulatem, było m.in. dostosowanie infrastruktury do zgłaszanych przez studentów

potrzeb. W celu upowszechniania wśród studentów świadomości ich odpowiedzialności i wpływu na jakość kształcenia na ocenianym kierunku studiów, Władze Wydziału przedstawiły informacje o zaplanowanych i będących w trakcie realizacji stałych spotkanych ze studentami, mających charakter otwartego forum, co zniwelowało wątpliwości Zespołu Oceniającego odnoszące się do braku inicjatyw służących zwiększeniu zaangażowania interesariuszy wewnętrznych w proces projektowania efektów kształcenia.

Zespół Oceniający, opierając się na wskazanych w odpowiedzi na raport powizytacyjny działaniach, przyjmuje deklarację Uczelni odnośnie podjętych oraz planowanych działań służących systematycznej ocenie skuteczności wewnętrznego systemu zapewniania jakości i jego wpływu na podnoszenie jakości kształcenia na ocenianym kierunku studiów.

Wyjaśnienia ze strony Władz kierunku, a także podjęte już konkretne działania naprawcze pozwalają na zmianę oceny kryterium 6 ze „znacząco” na „w pełni”.

Tabela nr 1

Kryterium	Ocena końcowa spełnienia kryterium				
	wyróżniająco	w pełni	znacząco	częściowo	niedostatecznie
1. Jednostka sformułowała koncepcję kształcenia i realizuje na ocenianym kierunku studiów program kształcenia umożliwiające osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia		x			
6. W jednostce działa skuteczny wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia zorientowany na ocenę realizacji efektów kształcenia i doskonalenia programu kształcenia oraz podniesienie jakości na ocenianym kierunku studiów		x			

1. Jednostka sformułowała koncepcję kształcenia i realizuje na ocenianym kierunku studiów program kształcenia umożliwiające osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia.

1.1. Koncepcja kształcenia na ocenianym kierunku studiów jest zgodna z misją i strategią rozwoju uczelni, odpowiada celom określonym w strategii jednostki oraz w polityce zapewnienia jakości, a także uwzględnia wzorce i doświadczenia krajowe i międzynarodowe właściwe dla danego zakresu kształcenia.*

1.2 Plany rozwoju kierunku uwzględniają tendencje zmian zachodzących w dziedzinach nauki i dyscyplinach naukowych, z których kierunek się wywodzi, oraz są zorientowane na potrzeby otoczenia społecznego, gospodarczego lub kulturalnego, w tym w szczególności rynku pracy.

1.3 Jednostka przyporządkowała oceniany kierunek studiów do obszaru/obszarów kształcenia oraz wskazała dziedzinę/dziedziny nauki oraz dyscyplinę/dyscypliny naukowe, do których odnoszą się efekty kształcenia dla ocenianego kierunku.

1.4. Efekty kształcenia zakładane dla ocenianego kierunku studiów są spójne z wybranymi efektami kształcenia dla obszaru/obszarów kształcenia, poziomu i profilu ogólnoakademickiego, do którego/których kierunek ten został przyporządkowany, określonymi w Krajowych Ramach Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego, sformułowane w sposób zrozumiały i pozwalający na stworzenie systemu ich weryfikacji. W przypadku kierunków studiów, o których mowa w art. 9b, oraz kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, o którym mowa w art. 9c ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.), efekty kształcenia są także zgodne ze standardami kształcenia określonymi w przepisach wydanych na podstawie wymienionych artykułów ustawy. Efekty kształcenia zakładane dla ocenianego kierunku studiów, uwzględniają w szczególności zdobywanie przez studentów pogłębionej wiedzy, umiejętności badawczych i kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej, na rynku pracy, oraz w dalszej edukacji.*

1.5 Program studiów dla ocenianego kierunku oraz organizacja i realizacja procesu kształcenia, umożliwiają studentom osiągnięcie wszystkich zakładanych efektów kształcenia oraz uzyskanie kwalifikacji o poziomie odpowiadającym poziomowi kształcenia określonemu dla ocenianego kierunku o profilu ogólnoakademickim.*

1.5.1. W przypadku kierunków studiów, o których mowa w art. 9b, oraz kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, o którym mowa w art. 9c ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym, program studiów dostosowany jest do warunków określonych w standardach zawartych w przepisach wydanych na podstawie wymienionych artykułów ustawy.

1.5.2 Dobór treści programowych na ocenianym kierunku jest zgodny z zakładanymi efektami kształcenia oraz uwzględnia w szczególności aktualny stan wiedzy związanej z zakresem ocenianego kierunku.*

1.5.3. Stosowane metody kształcenia uwzględniają samodzielne uczenie się studentów, aktywizujące formy pracy ze studentami oraz umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia, w tym w szczególności w przypadku studentów studiów pierwszego stopnia - co najmniej przygotowanie do prowadzenia badań, obejmujące podstawowe umiejętności badawcze, takie jak: formułowanie i analiza problemów badawczych, dobór metod i narzędzi badawczych, opracowanie i prezentacja wyników badań, zaś studentom studiów drugiego stopnia lub jednolitych studiów magisterskich – udział w prowadzeniu badań w warunkach właściwych dla zakresu działalności badawczej związanej z ocenianym kierunkiem, w sposób umożliwiający bezpośrednie wykonywanie prac badawczych przez studentów.*

1.5.4. Czas trwania kształcenia umożliwia realizację treści programowych i dostosowany jest do efektów kształcenia określonych dla ocenianego kierunku studiów, przy uwzględnieniu nakładu pracy studentów mierzonego liczbą punktów ECTS.

1.5.5. Punktacja ECTS jest zgodna z wymaganiami określonymi w obowiązujących przepisach prawa, w szczególności uwzględnia przypisanie modułom zajęć powiązanych z prowadzonymi w uczelni badaniami naukowymi w dziedzinie/dziedzinach nauki związanej/związanych z ocenianym kierunkiem więcej niż 50% ogólnej liczby punktów ECTS.*

1.5.6. Jednostka powinna zapewnić studentowi elastyczność w doborze modułów kształcenia

w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS wymaganej do osiągnięcia kwalifikacji odpowiadających poziomowi kształcenia na ocenianym kierunku, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej.*

1.5.7. Dobór form zajęć dydaktycznych na ocenianym kierunku, ich organizacja, w tym liczebność grup na poszczególnych zajęciach, a także proporcje liczby godzin różnych form zajęć umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia, w szczególności w zakresie pogłębionej wiedzy, umiejętności prowadzenia badań oraz kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej. Prowadzenie zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość spełnia warunki określone przepisami prawa.*

1.5.8. W przypadku, gdy w programie studiów na ocenianym kierunku zostały uwzględnione praktyki zawodowe, jednostka określa efekty kształcenia i metody ich weryfikacji, oraz zapewnia właściwą organizację praktyk, w tym w szczególności dobór instytucji o zakresie działalności odpowiednim do celów i efektów kształcenia zakładanych dla ocenianego kierunku oraz liczbę miejsc odbywania praktyk dostosowaną do liczby studentów kierunku.

1.5.9. Program studiów sprzyja umiędzynarodowieniu procesu kształcenia, np. poprzez realizację programu kształcenia w językach obcych, prowadzenie zajęć w językach obcych, ofertę kształcenia dla studentów zagranicznych, a także prowadzenie studiów wspólnie z zagranicznymi uczelniami lub instytucjami naukowymi.

1.6. Polityka rekrutacyjna umożliwia właściwy dobór kandydatów.

1.6.1. Zasady i procedury rekrutacji zapewniają właściwy dobór kandydatów do podjęcia kształcenia na ocenianym kierunku studiów i poziomie kształcenia w jednostce oraz uwzględniają zasadę zapewnienia im równych szans w podjęciu kształcenia na ocenianym kierunku.

1.6.2. Zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się na ocenianym kierunku umożliwiają identyfikację efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów oraz ocenę ich adekwatności do efektów kształcenia założonych dla ocenianego kierunku studiów.

*

1.7. System sprawdzania i oceniania umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia.*

1.7.1. Stosowane metody sprawdzania i oceniania efektów kształcenia są adekwatne do zakładanych efektów kształcenia, wspomagają studentów w procesie uczenia się i umożliwiają skuteczne sprawdzenie i ocenę stopnia osiągnięcia każdego z zakładanych efektów kształcenia, w tym w szczególności w zakresie pogłębionej wiedzy, umiejętności prowadzenia badań oraz kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej, na każdym etapie procesu kształcenia, także na etapie przygotowywania pracy dyplomowej i przeprowadzania egzaminu dyplomowego, oraz w odniesieniu do wszystkich zajęć, w tym zajęć z języków obcych.

1.7.2. System sprawdzania i oceniania efektów kształcenia jest przejrzysty, zapewnia rzetelność, wiarygodność i porównywalność wyników sprawdzania i oceniania, oraz umożliwia ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia. W przypadku prowadzenia kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość stosowane są metody weryfikacji i oceny efektów kształcenia właściwe dla tej formy zajęć.*

1. Ocena - znacząco

2. Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema i trzema cyframi.

1.1.

Z dokumentów dostarczonych przez Wydział oraz znajdujących się na jego stronie internetowej można wywnioskować, że koncepcja kształcenia na ocenianym kierunku studiów jest zasadniczo zgodna z misją i strategią rozwoju uczelni. Jest również zasadniczo zgodna z celami polityki jakości. Wpisuje się w tak sformułowaną misję „Misją Uniwersytetu jest wszechstronna działalność na rzecz rozwoju kształcenia wysokiej jakości absolwentów i kadr naukowych, realizacji badań naukowych dostosowanych do potrzeb gospodarki regionu i kraju oraz wzbogacania kultury narodowej.” Pewna niejasność, czy koncepcja ta całkowicie odpowiada misji i strategii rozwoju uczelni wynika stąd, że nie jest ona wyraźnie sformułowana w żadnym odrębnym dokumencie – jest obecna jedynie *implicite* w Statucie Wydziału, Programie Rozwoju Wydziału i zatwierdzonych efektach kształcenia oraz w sylabusach, widoczna jest także fragmentarycznie w takich elementach jak polityka kadrowa, obsada zajęć, metody dydaktyczne i formy zajęć.

Pewna – ważna – grupa interesariuszy zewnętrznych, tj. seminaria duchowne uczestniczą znacząco w procesie formułowania koncepcji kształcenia. Brak jednak udziału innych interesariuszy zewnętrznych, np. szkół (a przecież priorytetowym celem specjalności nauczycielskiej jest kształcenie nauczycieli religii) lub proboszczów lub rad parafialnych (a przecież priorytetowym celem specjalności „formacja-kapłańska” jest kształcenie duszpasterzy a nie seminarzystów). Jak wynika z rozmów wizytacyjnych, interesariusze wewnętrzni – studenci – biorą bardzo niewielki udział w procesie formułowania koncepcji kształcenia.

Nie sposób stwierdzić, jaki jest stopień uwzględniania wzorców krajowych. Ze względu na nikłe kontakty kadry i studentów z zagranicznymi ośrodkami teologicznymi, stopień uwzględniania wzorców międzynarodowych jest praktycznie żaden. Brak informacji np. o dokonaniu przeglądu programów kształcenia kierunku w innych uczelniach zagranicznych, co byłoby wskazane ze względu na bardzo skromne umiędzynarodowienie kierunku.

Jak pokazało spotkanie z kadrą naukową, trudno mówić o specyficznej „olsztyńskiej szkole teologicznej”, która byłaby podstawą nowatorskiej koncepcji kształcenia (na tle innych ośrodków krajowych). Jedynym wyróżnikiem spośród innych podobnych kierunków jest jej związek z historią regionu, niestety współcześnie słabo rozwijana i nieobecna w koncepcji kształcenia (nie widać jej ani w efektach kształcenia, ani w sylabusach).

Możliwość rozwoju koncepcji kształcenia jest ograniczona tym, że obecna koncepcja nie jest nigdzie *explicite* i w pełni sformułowana.

1.2.

Brak dającego się zauważyć odniesienia planów rozwoju kierunku do tendencji rozwojowych zachodzących w teologii. W dokumencie „Program rozwoju... na lata 2013-2020” nie wymieniono szczegółowo sposobów identyfikacji potrzeb otoczenia społecznego, gospodarczego lub kulturalnego, w tym w szczególności rynku pracy. Ten brak powoduje, że strategia rozwoju nie bierze pod uwagę, czy założenie, iż podstawowym obszarem zatrudnienia absolwentów teologii będzie w najbliższej przyszłości sektor edukacji (nauczanie religii w szkole), jest słuszne. Nie identyfikuje też innych potencjalnych obszarów zatrudnienia (dotyczy to zwłaszcza studentów świeckich).

Udział interesariuszy zewnętrznych w planach rozwoju kierunku ograniczony jest praktycznie do współpracy z seminariami duchownymi. Brak nie tylko przedstawicieli edukacji (szkół), ale także innych instytucji kulturalnych (np. media).

Nie stwierdzono, aby plany rozwoju kierunku uwzględniały najnowsze tendencje zmian zachodzących w teologii. Nie widać również wysiłków w kierunku zmian rozwojowych kształcenia na kierunku teologia umożliwiających studentom elastyczne i efektywne dostosowywanie się do warunków zmieniającego się rynku pracy.

1.3.

Jednostka poprawnie przyporządkowała oceniany kierunek studiów do obszarów kształcenia oraz wskazała dziedziny nauki oraz dyscypliny naukowe, do których odnoszą się efekty kształcenia dla ocenianego kierunku. Kierunek teologia został przyporządkowany do obszarów nauk humanistycznych i społecznych. Przyporządkowanie takie jest uzasadnione tym, że zgodnie z koncepcją kształcenia absolwenci powinni być zdolni do podjęcia pracy w zawodzie nauczyciela, a zatem powinni posiadać odpowiednią wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne nie tylko z teologii, lecz także z pedagogiki, która należy do nauk społecznych. Przyporządkowanie to znajduje odzwierciedlenie w efektach kształcenia i programie studiów. Jednostka właściwie wskazała dziedziny i dyscypliny nauki, do których odnoszą się efekty kształcenia, tzn. nauko teologiczne w obrębie obszaru nauk humanistycznych oraz psychologię i pedagogikę w ramach obszaru nauk społecznych. Efekty kształcenia są zgodne z kanonicznym stanem wiedzy teologicznej.

Jednostka prawidłowo określiła studia ogólnoakademickie na kierunku teologia, przyporządkowując go do obszarów nauk humanistycznych i społecznych (psychologia i pedagogika).

1.4.

Koncepcja kształcenia, jaką można wydobyc z przedstawionych dokumentów, zakłada silne nachylenie praktyczne – tak w przypadku specjalizacji nauczycielskiej, jak i „formacja kapłańska” – w kierunku wykształcenia nauczyciela religii w szkole. Koncepcja ta znajduje odzwierciedlenie w zdefiniowanych efektach kształcenia, z których znaczna część dotyczy wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych niezbędnych do wykonywania zawodu nauczyciela.

Szczegółowe efekty kształcenia, zdefiniowane dla kierunku „teologia” są także spójne z obszarowymi efektami kształcenia – biorąc pod uwagę obszary nauk: humanistycznych i społecznych, do których został przypisany oceniany kierunek.

Kierunkowe efekty kształcenia zdefiniowano zasadniczo w sposób jasny i zrozumiały, niektóre z nich są sformułowane w sposób dla studentów niezrozumiały - np. efekty kształcenia w dziedzinie kompetencji społecznych w opisie przedmiotu metafizyka – „Rozwiązuje problemy świata i człowieka”. Efekty kształcenia są możliwe do osiągnięcia dla studenta ocenianego kierunku. Zostały zapisane w sylabusach i w ten sposób są dostępne dla studentów, jednak studenci nie są znają pojęcia ‘efekty kształcenia’.

W zbiorze efektów kształcenia uwzględniono efekty związane z wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi umożliwiające uzyskanie przez studentów pogłębionej wiedzy, umiejętności badawczych i kompetencji społecznych potrzebnych do prowadzenia badań w zakresie teologii. Uwzględniono także efekty związane z przygotowaniem i napisaniem pracy dyplomowej.

Efekty kształcenia spełniają także standardy kształcenia przygotowującego do zawodu nauczyciela, określone w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 17 stycznia 2012 wydanego na podstawie art. 9c ustawy PSW.

1.5.

1.5.1.

Program studiów spełnia standardy kształcenia przygotowującego do zawodu nauczyciela, określone w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 17 stycznia 2012 wydanego na podstawie art. 9c ustawy PSW.

1.5.2

Dobór treści programowych zgodny jest z kierunkowymi efektami kształcenia i uwzględnia aktualny stan wiedzy związanej z kierunkiem teologia . Treści programowe opisano szczegółowo w sylabusach, uzupełniając je w większości przypadków o aktualną bibliografię dostosowaną do specyfiki przedmiotu (poza kursem PDW: FEMINIZM, ANTYFEMINIZM, PATRIARCHALIZM: DZISIEJSZE SPOJRZENIE I KULTURA ANTYCZNA, który stawia sobie za cel zaznajomienie studentów m.in. z współczesną teologią feministyczną, w spisie literatury (tak podstawowej, jak i dodatkowej, nie wskazuje ani jednej pozycji współczesnej teologii feministycznej)). Tak sformułowany program pozwala uzyskać studentowi aktualną i kompletną wiedzę teologiczną, a dzięki modułom specjalnościowym kształtuje umiejętności praktyczne, przygotowując do pracy zawodowej. Różnorodność i kompleksowość treści programowych uwzględnionych w programie studiów zapewnia studentom możliwość osiągnięcia zakładanych kierunkowych efektów kształcenia – z zastrzeżeniem, że dotyczy to w pełnym stopniu efektów z zakresu wiedzy, w znaczącym – z zakresu umiejętności, zaś tylko częściowym – z zakresu kompetencji społecznych (przyczyną jest dominacja wykładów jako form kształcenia). Treści te są zgodne z aktualnym stanem wiedzy, choć nie zawsze uwzględniają tendencje rozwojowe teologii. Stwierdza się, że w pewnych przypadkach następuje niewłaściwe przyporządkowanie efektów kształcenia oraz treści kształcenia, na przykład w przypadku przedmiotu „Teoria poznania” treści wykładu są ściśle związane z dziedziną epistemologii, natomiast zakładany efekt z zakresu wiedzy: „[Student] przedstawia różne koncepcje ontologii ze szczególnym uwzględnieniem metafizyki klasycznej”, odnosi się do innej dziedziny filozofii. Podobnie w przypadku przedmiotu „Filozofia Boga” – treści wykładów obejmują „kierunki oraz metody argumentacji za istnieniem Boga”, zaś efekt: „[Student] przedstawia różne koncepcje filozoficznego opisu i wyjaśniania świata przyrody”. Zdarza się też, że sylabus danego przedmiotu określa efekty niemożliwe do osiągnięcia na żadnym kursie akademickim (Przedmiot „Metafizyka”, efekt z zakresu kompetencji społecznych: „[Student] rozwiązuje problemy świata i człowieka”).

1.5.3.

Program studiów jest spójny z kierunkowymi efektami kształcenia pod względem treści programowych. Wątpliwości odnośnie spójności programu studiów z zakładanymi efektami kształcenia rodzą się, gdy weźmiemy pod uwagę stosowane metody dydaktyczne oraz metody sprawdzania i oceny efektów kształcenia. W zakładanej koncepcji kształcenia bardzo ważny jest aspekt praktyczny – tj. efekty umiejętności i kompetencji społecznych. Z drugiej strony, w programie studiów dominują metody podające – tj. wykłady, a jeśli chodzi o metody sprawdzania: ustne lub pisemne egzaminy sprawdzające wiedzę. Dotyczy to zwłaszcza specjalności nauczycielskiej, gdzie stosunek godzin wykładów do metod takich jak seminaria czy konwersatoria wynosi niemal 4:1. Także na specjalności „formacja kapłańska” dominują wykłady. Trzeba tu też odnotować, że wyżej wyszczególniona sytuacja jest niezgodna z

przyjętą już trzy lata temu, tj. dnia 10 stycznia 2013 roku Uchwałą nr 46 Rady Wydziału Teologii w sprawie programu rozwoju Wydziału Teologii Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego. Uchwalony Program Rozwoju w punkcie 4.1.5. postuluje „wprowadzenie innowacyjnych metod aktywizujących kształcenie (zastępowanie wykładu np. kształceniem problemowym, projektami edukacyjnymi, metodami dyskusyjnymi).

Metody kształcenia stosowane w ramach poszczególnych modułów/przedmiotów i treści w nich przekazywane są tylko częściowo trafne/odpowiednie do określonych dla nich efektów kształcenia. Trafność metod kształcenia w tym aspekcie największa jest w odniesieniu do efektów z zakresu wiedzy – choć i tu nie jest tak we wszystkich modułach/przedmiotach (Wybrane metody kształcenia są w przypadku wielu modułów/przedmiotów nietrafne w odniesieniu do zakładanych efektów kształcenia z zakresu kompetencji społecznych (na przykład: przedmiot „Logika” obejmuje ćwiczenia z zakresu operacji logicznych, które nie mają wiele wspólnego z zakładanym efektem z zakresu kompetencji społecznych: „[Student] rozwiązuje problemy badawcze i egzystencjalne interdyscyplinarnie, tzn. z uwzględnieniem kompetencji dyscyplin naukowych: filozofia, historia, religioznawstwo, pedagogika, psychologia, prawo kanoniczne”. W przypadku wielu przedmiotów trudno stwierdzić, na ile wybrane metody są trafne w odniesieniu do zdefiniowanych efektów kształcenia, gdyż efekty te są określone w sposób niejasny (Na przykład sylabus przedmiotu PDW: INSPIRACJE BIBLIJNE W WYBRANEJ LITERATURZE ŚWIATOWEJ XX WIEKU określa zakładane efekty w sposób następujący: „Wiedza W1 - Wprowadza podstawowe wiadomości z zakresu humanistyki. Umiejętności U1 - Ocenia wartości moralne. Potrafi dokonywać właściwych sądów Kompetencje społeczne K1 - Kształtuje sądy i postawy moralne. Poznaje dziedzictwo kulturowe Europy”. Określenia te są niejasne).

Wskazane wyżej braki wynikają zasadniczo z tego, że wśród form zajęć dydaktycznych dominują wykłady, a zatem z tego, że stosowane metody uczenia nie uwzględniają w pełni samodzielnego uczenia się studentów i aktywizujących form pracy, zwłaszcza aktywizujących form pracy w grupie (zdecydowanie za mało ćwiczeń). Z tego samego względu trzeba stwierdzić, że stosowane metody pracy są nie do końca trafne, gdy chodzi o wykształcenie umiejętności i kompetencji społecznych pozwalających na udział studentów w prowadzeniu badań naukowych.

Podczas spotkania z Zespołem Oceniającym studenci wyrazili zróżnicowane opinie odnoszące się do metod kształcenia. Z punktu widzenia przedstawicieli tej grupy społeczności akademickiej większość zajęć odbywana jest w formie wykładowej, czasem także przedmioty, które powinny odbywać się w formie konwersatoryjnej. Mimo, iż wiele zajęć uznają za wartościowe i ciekawe, negatywnie oceniają brak zajęć interaktywnych, pozwalających na swobodną dyskusję czy inne formy interakcji. Studenci prowadzą badania naukowe w ramach kół naukowych istniejących na Wydziale, jednak na kierunku teologia, jak sami podkreślili, nie są zaznajamiani z metodyką prowadzenia badań naukowych.

1.5.4.

Czas przewidziany na kształcenie jest adekwatny do treści programowych i umożliwia osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia. Szacowanie nakładu pracy studenta zgodne jest z Uchwałą Senatu UWM nr 634 z dnia 19 grudnia 2014 r. oraz z Regulaminem Studiów w UWM § 8, 9. Przyjmuje się, że 1 punkt ECTS odpowiada 25-30 godzinom pracy studenta. Biorąc pod uwagę tę metodę szacowania można przyjąć, że całościowy czas trwania kształcenia umożliwia realizację treści programowych i jest dostosowany do określonych dla ocenianego kierunku efektów kształcenia. Liczba punktów ECTS wymagana do ukończenia

jednolitych studiów magisterskich (Formacja kapłańska – 360, a (Specjalność nauczycielska w zakresie nauczania religii) – 300.

1.5.5.

Punktacja ECTS jest zgodna z wymaganiami określonymi w § 4 ust. 1 pkt 2, 3, 6-10, 12, ust. 2-3, ust. 5 rozporządzenia w sprawie warunków prowadzenia studiów oraz z koncepcją kształcenia – 74% (a więc ponad 50%) punktów ECTS student zdobywa na zajęciach związanych z prowadzonymi na Wydziale badaniami naukowymi w zakresie dziedziny naukowej teologia –

1.5.6.

Przedmioty do wyboru realizowane są w ramach oferty ogólnouczelnianej i wydziałowej. Wybór przedmiotów odbywa się poprzez system USOS, możliwe jest również dopisywanie się przez podanie złożone w dziekanacie. Kierunek oferuje różne moduły kształcenia w postaci specjalności – formacja kapłańska oraz nauczycielska.

W odniesieniu do wymogu, by 30% punktów ECTS student realizował poprzez uczestnictwo w przedmiotach pozostawionych do wyboru, należy stwierdzić, że wymóg ten jest spełniony w przypadku specjalności nauczycielskiej. W przypadku specjalności „formacja kapłańska” Jednostka zalicza do w/w punktów ECTS punkty zrealizowane podczas praktyki duszpasterskiej, którą – biorąc pod uwagę sylabus tego przedmiotu – trudno uznać za przedmiot do wyboru, gdyż nic nie wskazuje na to, by studenci mogli wybierać parafię i rodzaj odbywanej w niej praktyki.

W ocenie studentów oferta wydziałowa obejmuje przedmioty religijne lub teologiczne, nie poszerzając oferty w stosunku do zajęć obowiązkowych.

Wyniki ankiet studenckich jednoznacznie wskazują na problemy dotyczące dyplomowania. W opinii studentów wybór opiekunów prac jest bardzo ograniczony, a sami opiekunowie nie oferują zróżnicowanego wyboru tematów prac dyplomowych. Studenci mogą proponować własne tematy prac dyplomowych.

1.5.7.

Jak już wspomniano powyżej, za nieodpowiednią należy uznać proporcję godzin zajęć w formie wykładów do innych form zajęć (dotyczy to zwłaszcza specjalności nauczycielskiej). Zróżnicowanie form zajęć dydaktycznych jest zatem zbyt małe program kształcenia zawiera zdecydowanie zbyt wiele wykładów w stosunku do innych form aktywizujących studentów, w ramach ocenianego kierunku oferowane są w tej kategorii przedmiotów jedynie ćwiczenia i seminaria.

Problematyczne w punktacji ECTS określonej w dokumentach ocenianej Jednostki jest też przypisanie zbyt dużej liczby godzin (a co za tym idzie: punktów ECTS) indywidualnym konsultacjom. W wielu modułach/przedmiotach liczba ta wynosi 9, a niekiedy nawet 15 godzin. Biorąc pod uwagę liczebność grup oznacza to bowiem, że prowadzący przedmiot poświęca na takie konsultacje nawet kilkaset godzin w semestrze, co wydaje się niemożliwe do zrealizowania - opis zajęć w sylabusach jest w dużej mierze niezgodny z rzeczywistym sposobem odbywania zajęć, na co wskazywali w rozmowach w ZO Pka studenci ocenianego kierunku. Studenci potwierdzają, że są informowani o możliwych konsultacjach, natomiast są one fakultatywne i studenci nie mają obowiązku na nie przychodzić. W związku z tym studenci często nie realizują deklarowanej w sylabusach liczby godzin na konsultacjach, nie są także informowani o takiej powinności.

Według studentów zdecydowanie zbyt mało jest przedmiotów praktycznych, pozwalających na dyskusję, czy pozwalających na wykorzystanie kompetencji w praktyce. Z ich punktu widzenia zdecydowanie zbyt wiele zajęć odbywa się w formie wykładowej.

Liczebność grup jest niewielka, każda grupa liczy maksymalnie trzydzieści osób.

Istnieje możliwość indywidualnego toku studiów. Studenci pozytywnie ocenili możliwość indywidualizacji toku zajęć. W opinii studentów jednostka przystaje na taki tryb nauki szczególnie dla osób, które łączą dwa kierunki studiów lub działają naukowo. Brak informacji o tym, jakie są możliwości adaptacji procesu kształcenia do potrzeb osób niepełnosprawnych.

1.5.8.

Praktyki zawodowe organizowane przez Jednostkę na kierunku „teologia” są odpowiednie do zakładanych efektów kształcenia. Efekty kształcenia zakładane dla praktyk zawodowych obejmują efekty potrzebne do wykonywania zawodu nauczyciela. Praktyki odbywają się w przedszkolach, szkołach podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych – co jest odpowiednim miejscem odbywania tego typu praktyk. Sposób odbywania praktyk jest szczegółowo określony w instrukcjach dostępnych zarówno w Dziekanacie WT, jak on-line. Przebieg praktyk jest dokumentowany w dzienniczku praktyk, który zawiera opis realizacji praktyki, opinię opiekuna praktyk i sprawozdanie studenta. Dzienniczek ten stanowi podstawę zaliczenia praktyki. Za stronę merytoryczną praktyk odpowiadają opiekunowie praktyk, których prace koordynuje prodziekan. Każdy z opiekunów ma przypisany poszczególny rok studiów i zajmuje się opieką praktyk w danym typie szkoły.

Studenci są zobligowani do samodzielnego znalezienia odbywania praktyki, jednostka w tym nie pośredniczy. Jej wykonanie rozpoczyna podpisanie umowy z instytucją, a sam student jest zobowiązany do realizacji instrukcji, które określają czas trwania praktyki, rodzaj placówki, cele i zadania, obowiązki studenta. Praktyki zaliczane są na podstawie dzienniczka praktyk zawierającego opis realizacji praktyki, opinię opiekuna ze strony placówki oraz sprawozdanie studenta. Jednostka prowadzi kontrolę miejsc, w których odbywa się praktyka, poprzez losowe wizytacje praktyki.

Podstawowym problemem jest brak znajomości przez opiekunów miejsc, w których studenci odbywają praktyki oraz umowa o praktykach, która zawiera niedociągnięcia. Podstawowym brakiem w umowie jest brak ustalenia formy ubezpieczenia studenta na praktyce, o co jednostka w ogóle nie zadbała, ponieważ na pytanie zespołu oceniającego o ubezpieczenie studentów, przedstawiciele jednostki przyznali, że ta kwestia nie była nigdy poruszana.

W opinii studentów praktyki nauczycielskie wnoszą bardzo wiele kompetencji do ich procesu kształcenia i są z nich zadowoleni. Uważają, że procedura rozliczenia praktyk jest odpowiednia do stwierdzenia, jakie kompetencje student w jej trakcie nabył.

1.5.9.

Zalecenia dla Wydziału Teologii dotyczące potrzeby poprawy umiędzynarodowienia jednostki, zostały sformułowane przez zespół oceniający w raporcie z poprzedniej wizytacji. Obecnie stan umiędzynarodowienia jednostki jest niewielki, nie został przygotowany również żaden plan poprawy sytuacji. Program studiów nie sprzyja umiędzynarodowieniu procesu kształcenia. Studenci praktycznie nie uczestniczą w międzynarodowych programach, takich jak ERASMUS. W programie studiów przewidziano lektoraty językowe, jednak odbywają się one jedynie raz w tygodniu po 1,5 h. Studenci mogą wybierać zajęcia na poziomie początkującym, mimo iż kończąc studia muszą zdać egzamin językowy na poziomie B2. W opinii studentów poziom lektoratów jest rażąco niski, nie są one w stanie przygotować studentów do zdania egzaminu na poziomie średnio-zaawansowanym. W opinii studentów

poziom samego egzaminu jest zaniżany, tak aby wielu studentów mogło go zdać.

Władze jednostki deklarują chęć organizowania zajęć w językach obcych, dotychczas takie zajęcia odbywały się jedynie w językach włoskim i rosyjskim, czyli językach mało popularnych wśród studentów, stąd zajęcia takie nie były ponawiane.

Program studiów oraz organizacja i realizacja procesu kształcenia na ocenianym kierunku w zasadzie umożliwiają studentom osiągnięcie uzyskanie odpowiednich kwalifikacji dostosowanych do poziomu kształcenia. Należałoby skorygować niektóre aspekty organizacji procesu dydaktycznego – zastrzeżenia dotyczą m.in. nadmiernego udziału wykładów w stosunku do ćwiczeń oraz bardzo niski stopień internacjonalizacji kształcenia na ocenianym kierunku.

1.6.

1.6.1

Zasady i procedury rekrutacji określone są przez Uchwałę nr 506 Senatu Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego z dnia 29 kwietnia 2014 roku i zapewniają wszystkim kandydatom równe szanse w podjęciu kształcenia na kierunku „teologia” i zapewniają właściwy dobór kandydatów do podjęcia studiów na w/w kierunku studiów. Podstawą przyjęcia na studia jest posiadanie świadectwa dojrzałości.

Na podstawie Uchwały nr 752 Senatu UWM z dnia 30 czerwca 2015 można stwierdzić, że Wydział Teologii UWM posiada zasady i procedury, które umożliwiają identyfikację efektów kształcenia uzyskanych poza systemem studiów oraz ocenę ich adekwatności do efektów kształcenia określonych dla kierunku „teologia”. Informacja o zasadach rekrutacji znajduje się na stronie internetowej uczelni oraz Wydziału.

W opinii studentów wymagania rekrutacyjne stawiane kandydatom na kierunek teologia są przejrzyste i adekwatne, szanse kandydatów są równe, a jednostka przyjmuje adekwatną do swoich możliwości liczbę studentów.

1.6.2.

W jednostce obowiązuje procedura dotycząca zasad potwierdzania efektów uczenia się zdobytych poza edukacją formalną, umożliwiająca identyfikację efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów oraz ocenę ich adekwatności do zakładanych dla kierunku efektów kształcenia – zgodnie z Uchwałą Nr 752 Senatu Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie z dnia 30 czerwca 2015 roku w sprawie określenia zasad, warunków i trybu potwierdzania efektów uczenia się w Uniwersytecie Warmińsko-Mazurskim w Olsztynie. Organem odpowiedzialnym za przeprowadzenie tej procedury jest trzyosobowa Wydziałowa Komisja ds. potwierdzania efektów uczenia się. Procedura jest szczegółowo opisana i dostępna na stronie www Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w zakładce dla kandydatów. Ze względu na brak zgłoszeń nie wdrożono jeszcze sformułowanych w uchwale procedur potwierdzania efektów uczenia się.

1.7.

1.7.1.

Zasady weryfikacji na poziomie przedmiotu znajdują się w sylabusach, zawierają one zasady zaliczenia przedmiotu oraz sposób oceniania, są także prezentowane na pierwszych zajęciach z danego przedmiotu w semestrze. Nad procesem osiągania efektów kształcenia sprawuje pieczę koordynator przedmiotu, który na podstawie ocen cząstkowych, aktywności studentów

lub frekwencji na zajęciach przyznaje oceny końcowe. Potwierdzeniem realizacji efektów kształcenia są oceny wpisywane do USOS i protokołów zaliczeniowych, a także protokoły egzaminów dyplomowych.

Biorąc pod uwagę kierunkowe efekty kształcenia, a także efekty kształcenia określone dla poszczególnych modułów/przedmiotów należy stwierdzić, że o ile stopień realizacji efektów w zakresie wiedzy i umiejętności jest zasadniczo możliwy do oceny, to stopień realizacji efektów kształcenia w zakresie kompetencji społecznych – zwłaszcza w odniesieniu do efektów określonych dla poszczególnych modułów/przedmiotów – jest bardzo trudny do oceny. Duża część efektów odnosi się bowiem do aktywności studenta w życiu społecznym poza uczelnią (np.: „Angażuje się w działalność instytucji lokalnych zajmujących się animacją społeczną i kulturalną”, „Bierze udział w dialogu ekumenicznym, międzyreligijnym”, „integruje tradycje apostołską z działalnością kulturalną i ewangelizacyjną w skali mikro i makro”, „Aktywnie uczestniczy w działaniach na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego regionu, kraju, Europy”). W konsekwencji przyjęte formy oceniania w trakcie realizacji programu – z dominującą pozycją egzaminów ustnych i pisemnych, podczas których student odpowiada na pytania w większości sprawdzające wiedzę – pozwalają zasadniczo na ocenę stopnia osiągnięcia efektów kształcenia z zakresu wiedzy i umiejętności, zaś są niewystarczające gdy chodzi o zakładane w poszczególnych modułach/przedmiotach bardzo ambitne efekty z zakresu kompetencji społecznych. Podobna sytuacja ma miejsce w odniesieniu do oceny końcowej, na którą składa się średnia ocen częściowych z całości studiów, ocena pracy magisterskiej i ocena z egzaminu końcowego (ten ostatni ma postać egzaminu ustnego).

Metodyka i tematyka prac dyplomowych jest zgodna z koncepcją, efektami i profilem kształcenia na ocenianym kierunku. Zastrzeżenia można mieć jedynie do wymagań stawianych pracom dyplomowym – zdecydowana ich większość jest oceniana jako bardzo dobra lub plus dobra, zaś – jak pokazało sprawdzenie losowo wybranych prac podczas wizytacji – oceny te bywają zawyżone.

Ocena stopnia osiągnięcia efektów kształcenia po zakończeniu studiów dokonywana jest za pomocą ankiety rozsyłanej do absolwentów. Tu możliwości oceny są ograniczone nikłym stopniem zwrotu w/w ankiety.

Jednostka posiada wystandaryzowany sposób przeprowadzania egzaminu dyplomowego, na który składa się obrona pracy dyplomowej oraz pytania z treści omawianego na zajęciach materiału.

Metody oceniania prac dyplomowych są częściowo skuteczne. Niepokój budzi dominacja ocen bardzo dobrych (jest ich zdecydowanie więcej niż wszystkich innych ocen razem wziętych). Budzi to poważne wątpliwości co do adekwatności wystawionych ocen – wątpliwości te zostały potwierdzone analizą losowo wybranych prac dyplomowych i ich recenzji, która wykazała, że część ocen bardzo dobrych to oceny zawyżone. Zarzuty można postawić także niektórym recenzjom prac dyplomowych – jako powierzchownych. Podobnie, analizowane prace etapowe wraz z ich cenami wskazują, że nie zawsze studenci otrzymują wraz z oceną informację zwrotną wystarczającą, by wiedzieć, co powinni poprawić. Podobny zarzut co do adekwatności oceniania można postawić w przypadku ocen z poszczególnych modułów/przedmiotów – i w ich przypadku ocen bdb jest zdecydowanie więcej niż wszystkich pozostałych razem wziętych. Powyższe wątpliwości potwierdzają ankiety absolwentów, w których silnie zaznaczają się głosy, iż ocena ze studiów jest wyższa, niż samoocena absolwenta znajdującego się w środowisku, do którego studia miały go przygotować. Trzeba jednak podkreślić, że wymienione wyżej zawyżanie ocen nie wynika z braków w bezstronności procesu sprawdzania. Regulamin dokonywania zaliczeń oraz przeprowadzania egzaminów zapewnia bezstronność i przejrzystość procesu sprawdzania.

Weryfikacja efektów kształcenia zdobytych na praktykach zawodowych odbywa się na podstawie zasad zaliczania praktyk, których podstawą jest dzienniczek praktyk zawierający opis czynności wykonywanych w czasie praktyki. Opiekunowie praktyk weryfikują uzyskanie efektów kształcenia na podstawie dokumentacji przebiegu praktyk i rozmowie ze studentem.

W opinii studentów sposób oceniania jest adekwatny do treści zajęć i umożliwia sprawiedliwą ocenę osiągnięcia efektów kształcenia. W opinii studentów większość przedmiotów zaliczana jest w formie tradycyjnego egzaminu, brak jest egzaminów praktycznych. W opinii studentów obecnych na spotkaniu z Zespołem Oceniającym, źródłem wiedzy o przedmiocie, zasadach weryfikacji efektów kształcenia w jego ramach są informacje od nauczycieli akademickich przekazywane na pierwszych zajęciach, potwierdzone treścią sylabusów.

1.7.2.

W opinii studentów zasady oceniania są przejrzyste i odbywają się na zasadach uzgodnionych na początku semestru. Jako źródło wiedzy o ocenianiu studenci wskazują sylabusy, które są im udostępniane przez nauczycieli akademickich i dostępne w USOS. Studenci otrzymują ocenę z przedmiotu, ale nie otrzymują informacji zwrotnej odnoszącej się do wyników zaliczenia. Regulamin studiów uczelni przewiduje powszechne i przejrzyste zasady zaliczenia przedmiotów, jak również przeprowadzenie egzaminu komisyjnego na wniosek studenta w przypadku uzasadnionych wątpliwości. ZO PKA podziela tę opinię studentów.

3. Uzasadnienie

Koncepcja kształcenia na ocenianym kierunku studiów jest zgodna z misją i strategią rozwoju uczelni oraz odpowiada celom określonym w strategii jednostki oraz w polityce zapewnienia jakości. Nie można stwierdzić, aby uwzględniała wzorce i doświadczenia krajowe i międzynarodowe właściwe dla teologii. Ważne z punktu widzenia celu kształcenia grupy interesariuszy zewnętrznych (nauczyciele czy proboszczowie) nie mają wpływu na kształtowanie się koncepcji kształcenia na ocenianym kierunku. Zakładane dla kierunku efekty kształcenia są spójne z obszarowymi efektami z zakresu nauk humanistycznych i społecznych dla profilu ogólnoakademickiego i zostały sformułowane zgodnie z regułami KRK w sposób w zasadzie zrozumiały, pozwalający na stworzenie systemu ich weryfikacji.

W części modułów dotyczących specjalności nauczycielskiej efekty są zgodne z obowiązującymi standardami kształcenia.

Zasady i procedury rekrutacji na ocenianym kierunku zapewniają właściwy dobór studentów i nie zawierają przepisów dyskryminujących jakąkolwiek grupę kandydatów, opierając się na zasadzie równych szans w podejmowaniu kształcenia. W Uniwersytecie Warmińsko-Mazurskim istnieje możliwość potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów.

Realizowany na ocenianym kierunku studiów program kształcenia umożliwia w stopniu znaczącym osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia, jednak bardzo wiele kwestii dotyczących realizacji programu studiów budzi zastrzeżenia, szczególnie w zakresie nauczania języków obcych, organizacji praktyk, czy także przygotowania opisu efektów kształcenia oraz doboru form zajęć.

4. Zalecenia

Zaleca się wyraźne sformułowanie koncepcji kształcenia w odrębnym dokumencie, przy większym współdziałaniu studentów i interesariuszy zewnętrznych innych niż osoby

reprezentujące seminaria duchowne. Potrzebne byłoby też zintensyfikowanie kontaktów międzynarodowych i wykorzystanie zdobytego w ten sposób doświadczenia i wiedzy do rozwoju koncepcji kształcenia.

Należy zróżnicować stosowane formy zajęć dydaktycznych, tak by zwiększyć udział form aktywizujących, zwłaszcza aktywizujących poprzez pracę w grupie (konwersatoria, ćwiczenia) – by umożliwić realizację efektów kształcenia z zakresu umiejętności, a zwłaszcza kompetencji społecznych. Można to powiązać z redukcją godzin przeznaczonych na indywidualne konsultacje.

W sylabusach przedmiotów należy uspoźnić zakładane efekty kształcenia (zwłaszcza w zakresie kompetencji społecznych) z deklarowanymi przekazywanymi treściami, jak również formą zajęć. Jednostka powinna poddać weryfikacji opisy efektów kształcenia, tak aby odpowiadały rzeczywistym kompetencjom przyswojonym podczas kursu.

Jednostka powinna zweryfikować przyznawanie punktów ECTS kursom, szczególnie w odniesieniu do konsultacji, które przypisane są obecnie do każdego kursu.

Należy dokonać korekty programu studiów dla specjalności „formacja kapłańska”, by zapewnić co najmniej 30% punktów ECTS dla przedmiotów pozostawionych studentom do wyboru.

Należy podjąć intensywne działania na rzecz umiędzynarodowienia procesu kształcenia.

Dużym ułatwianiem wedle studentów byłoby konsultowanie siatek zajęć, co sprawiłoby, że byłyby lepiej dostosowane do potrzeb studentów. Za duży problem studenci uznają wielogodzinne przerwy w zajęciach, co poprzez brak infrastruktury usługowej na Wydziale, sprawia, że studenci nie mogą łączyć tych zajęć z innymi obowiązkami.

Jednostka o tak specyficznym profilu kształcenia, powinna przynajmniej stworzyć listę instytucji, z którymi posiada umowy o praktykach, gdzie poziom odbywania praktyk byłby znany koordynatorom. Jednostka powinna także zadbać o sprawy formalne umów, przede wszystkim kwestie ubezpieczenia.

Jednostka powinna umożliwić studentom naukę języków obcych przygotowujących ich do egzaminu na poziomie B2. Kursy powinny być intensywniejsze, a także zwiększona powinna być ich liczba godzin. Jednostka powinna także skorzystać z potencjału, jakim są wykładowcy nauczyciele akademicy posługujący się, do poszerzenia oferty o kursy w znanych przez studentów językach.

2. Liczba i jakość kadry naukowo-dydaktycznej oraz prowadzone w jednostce badania naukowe zapewniają realizację programu kształcenia na ocenianym kierunku oraz osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia

2.1 Nauczyciele akademicy stanowiący minimum kadrowe posiadają dorobek naukowy zapewniający realizację programu studiów w obszarze wiedzy odpowiadającym obszarowi kształcenia, wskazanemu dla tego kierunku studiów, w zakresie jednej z dyscyplin naukowych, do których odnoszą się efekty kształcenia określone dla tego kierunku. Struktura kwalifikacji nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe odpowiada wymogom prawa określonym dla kierunków studiów o profilu ogólnoakademickim, a ich liczba jest właściwa w stosunku do liczby studentów

oceniałego kierunku.*

2.2 Dorobek naukowy, doświadczenie w prowadzeniu badań naukowych oraz kompetencje dydaktyczne nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku są adekwatne do realizowanego programu i zakładanych efektów kształcenia. W przypadku, gdy zajęcia realizowane są z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, kadra dydaktyczna jest przygotowana do prowadzenia zajęć w tej formie.*

2.3 Prowadzona polityka kadrowa umożliwia właściwy dobór kadry, motywuje nauczycieli akademickich do podnoszenia kwalifikacji naukowych i rozwijania kompetencji dydaktycznych oraz sprzyja umiędzynarodowieniu kadry naukowo-dydaktycznej.

2.4 Jednostka prowadzi badania naukowe w zakresie obszaru/obszarów wiedzy, odpowiadającego/odpowiadających obszarowi/obszarom kształcenia, do którego/których został przyporządkowany kierunek, a także w dziedzinie/dziedzinach nauki oraz dyscyplinie/dyscyplinach naukowych, do których odnoszą się efekty kształcenia.*

2.5 Rezultaty prowadzonych w jednostce badań naukowych są wykorzystywane w projektowaniu i doskonaleniu programu kształcenia na ocenianym kierunku oraz w jego realizacji.

1. Ocena: w pełni

2. Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema cyframi.

2.1

Zgodnie z § 16 ust. 1 pkt. 2 rozporządzenia z dnia 3 października 2014 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. z 2014 r. poz. 1370), minimum kadrowe dla jednolitych studiów magisterskich na kierunku teologia powinno stanowić co najmniej sześciu samodzielnych nauczycieli akademickich oraz co najmniej ośmiu nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora. Do minimum kadrowego na kierunku „teologia” Uczelnia zgłosiła 15 nauczycieli akademickich, w tym 7 w grupie samodzielnych nauczycieli akademickich oraz 8 w grupie nauczycieli ze stopniem naukowym doktora. Zespół wizytujący PKA przeprowadził ocenę spełnienia wymagań dotyczących minimum kadrowego na podstawie przesłanej dokumentacji, dokumentów przedstawionych podczas wizytacji i rozmów przeprowadzonych z Władzami Wydziału. W ocenie uwzględniono w szczególności posiadane stopnie naukowe i specjalizację naukową oraz dorobek nauczycieli akademickich. Sprawdzono również obciążenia dydaktyczne w bieżącym roku akademickim oraz złożone oświadczenia o wliczeniu do minimum kadrowego, których treść zweryfikowano z informacjami zawartymi w systemie POL-on.

Zespół oceniający stwierdza, iż minimum kadrowe dla jednolitych studiów magisterskich na kierunku „teologia” spełnia wymagania określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 3 października 2014 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. z 2014 r. poz. 131) w zakresie: liczby nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe, a także wymiaru prowadzonych zajęć dydaktycznych.

Na podstawie analizy aktów mianowania, umów o pracę oraz informacji uzyskanych w czasie wizytacji można stwierdzić, iż nauczyciele akademicy stanowiący minimum kadrowe są zatrudnieni w Uczelni od kilku/kilkunastu lat, co dowodzi stabilności prowadzonej polityki kadrowej.

Na Wydziale zatrudnionych jest 38 nauczycieli akademickich, z których 15 wskazano do minimum kadrowego. W strukturze kadry wskazanej do minimum 3 osoby posiadają tytuł profesora, 4 posiadają stopień doktora habilitowanego i 8 posiadają stopień doktora. ZO PKA

nie zaliczył do minimum kadrowego jednej osoby ze stopniem naukowym z doktora z dziedziny historii, gdyż nie przyporządkowano do niej ekwivalentów kształcenia na omawianym kierunku. Spośród zaliczonych do minimum, 13 osób posiada wykształcenie kierunkowe z dyscypliny nauk teologicznych w zakresie teologii moralnej, teologii pastoralnej, teologii biblijnej i historii Kościoła, a jedna reprezentuje obszar nauk społecznych. Stosunek liczby nauczycieli akademickich wliczonych do minimum kadrowego (15 zweryfikowanych) do liczby studentów kierunku (156), wynosi 1: 10,5, tym samym zostały spełnione wymagania (§ 17 ust. 1 pkt. 7) określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 5. 10 2011r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz.U. Nr 243, poz. 1445), a mieszczącego się w obszarze nauk humanistycznych (1: 120) oraz społecznych (1 :120).

2.2.

Kwalifikacje naukowe nauczycieli akademickich potwierdzają odpowiednie dokumenty zawarte w ich teczkach osobowych. Deklarowane doświadczenie zawodowe nauczycieli akademickich znajduje odzwierciedlenie w dokumentacji –świadectwach pracy. Zawarte w dokumentacji załączniki obejmują wykaz publikacji w postaci monografii oraz artykułów naukowych i rozdziałów w pracach zbiorowych. Każda pozycja została opatrzona odpowiednią punktacją według kryteriów MNiSW. Dostrzega się znaczący udział publikacji w wydawnictwach lokalnych. Jedynie niektórzy pracownicy naukowcy publikują w zewnętrznych ośrodkach naukowych. Nie wszyscy też posiadają publikacje w języku obcym. Dokumentacja udziału w konferencjach naukowych i sympozjach nie została dołączona. Podnoszenie kompetencji dydaktycznych dokonuje się na drodze organizowania konferencji dla nauczycieli akademickich. Stwierdza się jednak, że dorobek naukowy, doświadczenie w prowadzeniu badań naukowych oraz kompetencje dydaktyczne nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku są adekwatne do realizowanego programu i zakładanych efektów kształcenia. Hospitacja potwierdziła zadowalający stan prowadzenia zajęć. Stwierdzono używanie aparatury audiowizualnej. Jednostka nie prowadzi zajęć dydaktycznych na odległość w systemie wykorzystania metod i technik on-line.

Biorąc pod uwagę niezbyt długie tradycje Wydziału i duże znaczenie dla lokalnej społeczności trzeba docenić prowadzone badania, które nie mają zasięgu światowego ale, odpowiadają na potrzeby badawcze regionu i realizacje programu studiów.

Zauważono nieprawidłowe obsadzenie zajęć dydaktycznych – Jeden z księży prowadzi zajęcia z zakresu filozofii, co nie w pełni odpowiada profilowi posiadanych przez niego stopni naukowych. Osoba prowadząca zajęcia z języka łacińskiego i greckiego jest z wykształcenia historykiem. Nie wskazano dokumentacji posiadania przez nią wykształcenia filologicznego.

2.3.

Nauczyciele akademicy są zatrudniani na drodze konkursów i motywowani do podnoszenia kwalifikacji przez konieczność składania okresowych sprawozdań z osiągnięć naukowych oraz rozliczania okresu zatrudnienia ze względu na spełnienie kryterium awansu na wyższe stanowisko. W ramach arkusza oceny okresowej nauczyciela akademickiego przyjętej uchwałą Senatu UWM nr 613 z 28.11.2014 ocenia się trzy obszary działalności: działalność naukową z uwzględnieniem kształcenia kadry, działalność dydaktyczną oraz działalność organizacyjną i popularyzatorską. Wyniki oceny są podstawą do awansów naukowych i występowania o nagrody i odznaczenia. W okresie sprawozdawczym na Wydziale Teologii w Olsztynie spośród kadry naukowej 10 osób uzyskało stopień doktora, 7 osób uzyskało stopień doktora habilitowanego i 2 osoby uzyskały tytuł naukowy profesora. W zakresie

umiędzynarodowienia postęp jednostki jest niewielki. Podejmowana współpraca ma charakter indywidualnych kontaktów, do czego Wydział ma dość duży potencjał, ale nie wykorzystany w pełnym stopniu. Część pracowników ukończyła studia na zagranicznych uczelniach i przez jakiś czas pracowała poza Polską. Podpisane umowy z ośrodkami z Ukrainy, Białorusi, Litwy i Łotwy są warte docenienia. Podczas posiedzenia Rady Wydziału w 17 września 2015 podjęto uchwałę o nawiązaniu współpracy z Uniwersytetami Trzeciego Wieku w następujących miejscowościach: Dyneburgu, Kłajpedzie, Kiejdanach, Solecznikach, Niemenczynie, Grodnie, Brześciu, Lwowie, Zdołbunowie oraz z Akademią Trzeciego wieku w Wilnie.

2.4.

W podanych wykazach publikacji znajduje się wiele pozycji bibliograficznych, które wskazują na znaczącą aktywność pracowników. W roku 2013 pracownicy Wydziału opublikowali ponad 200 publikacji w tym monografie, artykuły w czasopiśmie naukowych i rozdziały w pracach zbiorowych. Podobnie 206 prac opublikowano w roku 2014, natomiast w roku ukazało się 224 prac naukowych. Prace nawiązują do specjalności naukowych nauczycieli akademickich, choć niekiedy mają charakter okolicznościowy i w mniejszym stopniu odnoszą się do efektów kształcenia na kierunku. Trudno jednak odmówić pracownikom pisania na inne tematy. Jednostka prowadzi badania naukowe w zakresie obszaru/obszarów wiedzy, odpowiadającego/odpowiadających obszarowi/obszaram kształcenia, do którego/których został przyporządkowany kierunek, a także w dziedzinie/dziedzinach nauki oraz dyscyplinie/dyscyplinach naukowych, do których odnoszą się efekty kształcenia.

2.5.

Prowadzone badania naukowe dotyczą dyscyplin, w których specjalizują się nauczyciele akademicki zatrudnieni na wydziale. Ich odniesienie do projektowania i doskonalenia programu kształcenia trudno określić, gdyż specyfika kierunku teologia na specjalizacji kapłańskiej polega na konieczności realizowania programu *ratio studiorum* określonego przez Konstytucję apostolską *Sapientia christiana* i zatwierdzanego przez kompetentną władzę kościelną. Wydział może jednak modyfikować realizację samego programu w postaci akcentowania odpowiednich treści w programie zajęć i określania efektów kształcenia zgodnie z posiadanymi zasobami kadrowymi. Dostrzega się jednak ogólność formułowanych efektów kształcenia, które nie odzwierciedlają badań prowadzonych w jednostce.

3. Uzasadnienie

Kadra pod względem ilościowym i jakościowym (prowadzone badania, publikacje, działalność organizacyjna, współpraca międzynarodowa itp.) w pełni gwarantuje realizację programu kształcenia oraz osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia.

Prowadzone badania naukowe wyczerpują zakres dyscypliny naukowej, do której odnoszą się efekty kształcenia.

Jednostka podejmuje działania w kierunku właściwego doboru i rozwoju kadry. Jednostka podejmuje działania w kierunku właściwego doboru i rozwoju kadry.

4. Zalecenia

ZO zaleca zmianę struktury minimum kadrowego - w raporcie z roku 2011 ZO zwrócił uwagę na brak teologa dogmatyka w minimum kadrowym. W obecnym składzie minimum nadal nie ma teologa dogmatyka, mimo iż specjalizacja ta obejmuje 16 punktów ECTS w programie studiów, a ponadto wydział zatrudnia dwóch samodzielnych nauczycieli akademickich z tej

specjalności. Ponadto w minimum kadrowym nie ma specjalisty z prawa kanonicznego, które zajmuje 18 punktów ECTS. W ramach minimum znalazła się osoba, która prowadzi zajęcia z języka łacińskiego (16 pkt ECTS) i greckiego mimo iż nie ma wykształcenia filologicznego.

3. Współpraca z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym w procesie kształcenia

3.1 Jednostka współpracuje z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym, w tym z pracodawcami i organizacjami pracodawców, w szczególności w celu zapewnienia udziału przedstawicieli tego otoczenia w określaniu efektów kształcenia, weryfikacji i ocenie stopnia ich realizacji, organizacji praktyk zawodowych, w przypadku, gdy w programie studiów na ocenianym kierunku praktyki te zostały uwzględnione.*

3.2 W przypadku prowadzenia studiów we współpracy lub z udziałem podmiotów zewnętrznych reprezentujących otoczenie społeczne, gospodarcze lub kulturalne, sposób prowadzenia i organizację tych studiów określa porozumienie albo pisemna umowa zawarta pomiędzy uczelnią a danym podmiotem.*

1. Ocena: w pełni

2. Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema cyframi.

3.1

Wydział współpracuje z ośrodkami kościelnymi oraz z kuratorium oświaty i wychowania. Jednostka ściśle współpracuje z otoczeniem, do którego należą odpowiedni przełożeni kościoła, którzy praktycznie weryfikują efekty kształcenia, powierzając odpowiednie zadania duszpasterskie absolwentom specjalizacji kapłańskiej prowadzonej na wydziale. W tym ostatnim przypadku weryfikacja dokonuje się także podczas sesji pedagogicznych, na której są wymieniane uwagi dotyczące zachowania studentów odbywających praktyki w parafiach. Proboszczowie piszą także pisemne sprawozdania z zachowań alumnów Seminarium Duchownego podczas wakacji. Wiele uwag dotyczących kształcenia i formowania kompetencji społecznych jest przekazywana w postaci opinii nieformalnych. Praktyki pedagogiczne odbywane w szkołach różnego stopnia są weryfikowane przez nauczycieli prowadzących zajęcia z katechezy w szkołach. Podejmowane są inicjatywy propagujące studiowanie teologii. Relacje z otoczeniem zewnętrznym nie mają jednak udokumentowanego wpływu na kształtowanie programu studiów i określanie efektów kształcenia.

3.2

Wydział prowadzi zajęcia dla studentów w Olsztynie oraz w Ełku, Elblągu i Pieniężnie. Zostały podpisane odpowiednie umowy na szczeblu uczelni i odpowiednich podmiotów kościelnych. Podpisane umowy regulują zasady realizacji procesu kształcenia i sposób angażowania nauczycieli akademickich w prowadzenie zajęć. Jednak nie podlegają one ocenie w punkcie 3.2, gdyż kryterium to dotyczy studiów prowadzonych we współpracy z podmiotami gospodarczymi, a takich Jednostka nie prowadzi.

3. Uzasadnienie

Współpraca wydziału jest dobrze usytuowana w środowisku eklezjalnym, oraz podejmowane są wspólne inicjatywy o charakterze kulturalnym z władzami lokalnymi i samorządami.

Wydział prowadzi współpracę z podmiotami zewnętrznymi w zakresie kształcenia i promocji kierunku. Regulowane jest to odpowiednimi umowami.

4. Zalecenia

Istotne jest większe systemowe współpracy z seminariami duchownymi w Ełku, Elblągu i Pieniężnie, by podnieść jakość kształcenia oraz umożliwić studentom ośrodków poza Olsztynem dostęp do oferty ogólnouczeniowej.

4. Jednostka dysponuje infrastrukturą dydaktyczną i naukową umożliwiającą realizację programu kształcenia o profilu ogólnoakademickim i osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia, a także prowadzenie badań naukowych

4.1 Liczba, powierzchnia i wyposażenie sal dydaktycznych, w tym laboratoriów badawczych ogólnych i specjalistycznych są dostosowane do potrzeb kształcenia na ocenianym kierunku, tj. liczby studentów oraz do prowadzonych badań naukowych. Jednostka zapewnia studentom dostęp do laboratoriów w celu wykonywania zadań wynikających z programu studiów oraz udziału w badaniach.*

4.2 Jednostka zapewnia studentom ocenianego kierunku możliwość korzystania z zasobów bibliotecznych i informacyjnych, w tym w szczególności dostęp do lektury obowiązkowej i zalecanej w sylabusach, oraz do Wirtualnej Biblioteki Nauki.*

4.3 W przypadku, gdy prowadzone jest kształcenie na odległość, jednostka umożliwia studentom i nauczycielom akademickim dostęp do platformy edukacyjnej o funkcjonalnościach zapewniających co najmniej udostępnianie materiałów edukacyjnych (tekstowych i multimedialnych), personalizowanie dostępu studentów do zasobów i narzędzi platformy, komunikowanie się nauczyciela ze studentami oraz pomiędzy studentami, tworzenie warunków i narzędzi do pracy zespołowej, monitorowanie i ocenianie pracy studentów, tworzenie arkuszy egzaminacyjnych i testów

1. Ocena: znacząco

2. Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema cyframi.

4.1.

Zajęcia na kierunku teologia odbywają się w budynku seminaryjnym. Jedno ze skrzydeł jest dostosowane dla potrzeb działalności dydaktycznej Wydziału Teologicznego. Budynek znajduje się w znacznej odległości od pozostałych budynków UWM, a także od samego miasta, w jego okolicy nie ma także żadnej infrastruktury usługowej, w związku z tym, jednostka powinna zapewnić studentom dostęp do podstawowych usług. Jednostka posiada 15 sal wykładowych znajdujących się w budynkach przy ul. Hozjusza 15 w Olsztynie. W skład powyższych pomieszczeń wchodzi dwie aule, 10 sal wykładowych, 3 sale ćwiczeniowe. Łączna liczba stanowisk we wszystkich salach wynosi 608 miejsc, ponadto jest 278 miejsc na auli głównej). Sale są wyposażone w sprzęt multimedialny w postaci komputera i projektora. Większe sale, których jest 4, posiadają nagłośnienie. Pracownicy i studenci mogą korzystać z kserokopiarek dużej wydajności oraz dwóch tablic interaktywnych i wizualizera. Dostęp studentów do komputerów jest utrudniony przez częste zawirusowanie sprzętu. Funkcjonowanie systemu dostępu do sieci internetowej jest niedoskonałe. Brak jest dostosowania pomieszczeń dydaktycznych do potrzeb studentów z niepełnosprawnością ruchową. Dotyczy to braku wind oraz odpowiednich podestów do podjazdu wózka.

Salę zajęciową są przestronne, mieszczą głównie niewielkie grupy studentów. Jednakże wiele pomieszczeń dydaktycznych od dawna nie była remontowana. Sale nie pozwalają na przeprowadzenie zajęć interaktywnych. Bardzo dużym problemem, podnoszonym od lat w studenckich ankietach, jest brak ogrzewania części dydaktycznej budynku zimą, co sprawia, że studenci są zmuszeni do pozostawania w odzieży wierzchniej w trakcie zajęć. W budynku wydziału studenci, którzy nie są studentami formacji kapłańskiej (a więc nie zamieszkują w

seminarium) nie mają dostępu do posiłków. Studenci proszą od kilku lat w ankietach o przygotowanie miejsca z czajnikiem elektrycznym, co pozwoliłoby na przygotowanie ciepłych napojów, jednak władze jednostki nie przychyliły się do tej prośby.

Według opinii studentów w jednostce brak jest punktu kserograficznego, w którym w przystępnych cenach mogliby powielać niezbędne materiały.

Jednostka nie jest przygotowana na przyjęcie studentów z niepełnosprawnościami. Budynek nie jest przystosowany dla studentów z niepełnosprawnościami ruchowymi, nie posiada wind i podjazdów. Jednym ułatwieniem są poręcze na schodach, które jednak mogą być skuteczne tylko dla osób z niektórymi rodzajami niepełnosprawności. Osoba na wózku inwalidzkim nie jest w stanie poruszać się po budynku dydaktycznym jednostki. Studenci na spotkaniu z zespołem oceniającym poinformowali, że w jednostce nie ma studentów z tego typu niepełnosprawnościami, ale jest nauczyciel akademicki, który musi być przenoszony przez wszystkie bariery przez inne osoby.

4.2.

Studenci mają do dyspozycji bibliotekę wydziałową, jak również mogą korzystać z zasobów bibliotecznych głównej biblioteki UWM. Jednostka posiada bibliotekę wydziałową gromadzącą podstawowe publikacje dotyczące obszaru kształcenia i dyscypliny teologii. Biblioteka wydziałowa jest utworzona ze zbiorów Biblioteki Wyższego Seminarium Duchownego „Hosianum” i mieści się w osobnym budynku przylegającym do pomieszczeń Wydziału Teologii. W zbiorach biblioteki znajduje się ponad 250 tys. pozycji, przede wszystkim z zakresu teologii, filozofii i historii. Istnieje pokaźna kolekcja regionalistów w postaci pozycji z zakresu historii Warmii i Mazur. Biblioteka posiada cenną kolekcję inkunabułów w liczbie 324 oraz ponad siedem i pół tysiąca starodruków. Ogólna powierzchnia biblioteki wynosi 2500 m². Do dyspozycji czytelników udostępniono 15 stanowisk komputerowych z dostępem do Internetu. Spośród tych stanowisk 9 umieszczono w holu katalogów bibliotecznych. Biblioteka prenumeruje 180 czasopism polskich i 51 zagranicznych. W czytelni znajduje się 82 miejsc, z których korzystający mają bezpośredni dostęp do encyklopedii, słowników i bieżących numerów czasopism. Zbiory z zakresu teologii są umieszczone na jednej kondygnacji z pozycjami z prawa kanonicznego. Studenci Wydziału Teologii mogą też korzystać z biblioteki uniwersyteckiej na Kortowie. Zasoby obu bibliotek są na bieżąco uzupełniane.

Czytelnicy mają dostęp do baz bibliograficznych, abstraktowych i pełnotekstowych w ramach Wirtualnej Biblioteki Nauki. Dostęp do Biblioteki Wydziałowej jest możliwy pod adresem <http://213.73.25.158/>, zaś dostęp do zasobów Biblioteki głównej UWM jest możliwy pod adresem <http://bu.uwm.edu.pl/pl/e-zbiory>. Biblioteka wydziałowa posiada specjalistyczne programy umożliwiające korzystanie ze zbiorów bibliotecznych dla osób z niepełnosprawnościami słuchu i wzroku.

W opinii studentów, biblioteka oraz materiały udostępniane przez nauczycieli akademickich, stanowią wystarczające źródło przygotowania do zajęć, a w bibliotece wydziałowej i uniwersyteckiej znajduje się literatura wymagana i zalecana przez nauczycieli. W ramach biblioteki wydziałowej funkcjonuje wypożyczalnia oraz czytelnia. Godziny otwarcia biblioteki są dostosowane do potrzeb studentów. Biblioteka zapewnia także dostęp do takich zbiorów elektronicznych jak Wirtualna Biblioteka Nauki.

Biblioteka posiada właściwe pomieszczenia do korzystania ze zbiorów. Liczba i rodzaj pozycji obejmujące szeroki zakres pozycji teologicznych są wystarczające do wspierania procesu kształcenia na kierunku teologia. Pozycje wskazywane w sylabusach z zakresu teologii są zasadniczo dostępne w Bibliotece Wydziałowej, zaś z pozostałych zakresów są

udostępniane w bibliotece głównej UWM. Według opinii studentów co do niektórych pozycji są jednak braki w liczbie egzemplarzy utrudniające korzystanie. Odległość kampusu w Redykajnach od głównego kampusu w Kortowie utrudnia korzystanie z bazy bibliotecznej, co jest ponadto zwiększone przez brak bezpośredniego połączenia komunikacją miejską. Elektroniczna możliwość korzystania z katalogu i zamawianiu książek i czasopism w pewnym stopniu ułatwia dostępność do zasobów i skuteczne osiągnięcie założonych efektów kształcenia.

4.3.

Jednostka nie prowadzi kształcenia na odległość w rozumieniu korzystania z platformy edukacyjnej.

3. Uzasadnienie

Jednostka posiada wystarczającą liczbę sal odpowiednio wyposażonych. Trudnością jest ich niedostateczna temperatura w zimie, na co zwrócono uwagę władzom uniwersytetu. Istniejąca infrastruktura umożliwiająca dostęp do Internetu wymaga udoskonalenia. Jednostka nie podaje wykazu studentów z niepełnosprawnością, natomiast w gronie pracowników i studentów są takie osoby, których studiowanie jest utrudnione i staje się możliwe jedynie dzięki pomocy innych użytkowników procesu kształcenia. Uczelnia posiada sprzęt wspomagający osoby niedosłyszące i niedowidzące. W Uniwersytecie jako całości prowadzone są działania mające na celu polepszenie sytuacji studentów i wykładowców z niepełnosprawnościami, proces ten z różnych racji nie dotyczy to działań w budynku Wydziału Teologii na Redykajnach.

4. Zalecenia

Wydział powinien zwrócić uwagę na niezbędne zmiany w infrastrukturze, o potrzebie których jest informowany choćby przez ankiety studenckie. Braki w infrastrukturze sprawiają, że dla wielu studentów utrudnione jest osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia.

Jednostka powinna przede wszystkim uregulować kwestię ogrzewania budynku dydaktycznego, tak aby studenci mogli w dobrych warunkach przebywać na zajęciach.

Bardzo ważnym jest, aby jednostka umożliwiła studentom korzystanie z takich podstawowych usług jak gastronomiczne czy kserograficzne, ponieważ przebywają oni długie godziny w jednostce oddalonej od miasta.

Jednostka powinna być przygotowana na przyjęcie studenta z niepełnosprawnościami ruchowymi.

5. Jednostka zapewnia studentom wsparcie w procesie uczenia się, prowadzenia badań i wchodzenia na rynek pracy

5.1 Pomoc naukowa, dydaktyczna i materialna sprzyja rozwojowi naukowemu, społecznemu i zawodowemu studentów, poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich, pomoc

w procesie uczenia się i skutecznym osiągnięciu zakładanych efektów kształcenia oraz zdobywaniu umiejętności badawczych, także poza zorganizowanymi zajęciami dydaktycznymi. W przypadku prowadzenia kształcenia na odległość jednostka zapewnia wsparcie organizacyjne, techniczne i metodyczne w zakresie uczestniczenia w e-zajęciach.*

5.2 Jednostka stworzyła warunki do udziału studentów w krajowych i międzynarodowych programach mobilności, w tym poprzez organizację procesu kształcenia umożliwiającą wymianę krajową i międzynarodową oraz nawiązywanie kontaktów ze środowiskiem naukowym.*

5.3 Jednostka wspiera studentów ocenianego kierunku w kontaktach ze środowiskiem akademickim,

z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym oraz w procesie wchodzenia na rynek pracy, w szczególności, współpracując z instytucjami działającymi na tym rynku.*

5.4 Jednostka zapewnia studentom niepełnosprawnym wsparcie naukowe, dydaktyczne i materialne, umożliwiające im pełny udział w procesie kształcenia oraz w badaniach naukowych.

5.5 Jednostka zapewnia skuteczną i kompetentną obsługę administracyjną studentów w zakresie spraw związanych z procesem dydaktycznym oraz pomocą materialną, a także publiczny dostęp do informacji o programie kształcenia i procedurach toku studiów.

*1. Ocena: **znacząco***

2. Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema cyframi.

5.1.

Studenci podczas spotkania z Zespołem Oceniającym wyrazili pozytywnie opinie na temat wsparcia dydaktycznego otrzymywanego do nauczycieli akademickich. Pozytywnie została oceniona dostępność nauczycieli na zajęciach, czy także możliwość konsultacji, których wymiar został uznany za adekwatny do potrzeb. Studenci nie mają trudności w komunikacji z nauczycielami, którzy umożliwiają kontakt ze sobą poprzez cykliczne dyżury, a także za pośrednictwem poczty elektronicznej.

Strona internetowa Wydziału oraz USOS zawierają wiele informacji. Studenci są informowani o zasadach zaliczania na pierwszych zajęciach, a informacje te pokrywają się z treścią sylabusów. Sylabusy są dostępne w USOS.

Poszczególne roczniki na kierunku teologia mają swojego starostę, którego wybierają spośród siebie. Starosta jest odpowiedzialny za wszelkie kontakty grupy z nauczycielami akademickimi i władzami jednostki, szczególnie w porozumieniu z samorządem studentów Wydziału. System działa przede wszystkim jako narzędzie kontaktu z wykładowcami i załatwianie bieżących problemów.

Studenci na podstawie regulaminu studiów mają możliwość realizacji indywidualnego programu studiów, pozwalającego na indywidualny sposób realizacji przedmiotów. Studenci także pozytywnie ocenili proces dyplomowania, mieli jednak zastrzeżenia odnoszące się do ograniczonego wyboru opiekunów prac dyplomowych. W opinii studentów materiały jakie otrzymują od wykładowców oraz wyposażenie biblioteki wydziałowej oraz uczelnianej są wystarczające do osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia.

Na kierunku działają koła naukowe. W ocenie przedstawicieli studenckiego ruchu naukowego, wyrażonej na spotkaniu z Zespołem Oceniającym, jednostka docenia studentów zaangażowanych

w ruch naukowy, wspiera ich także w rozwoju poprzez dofinansowanie publikacji, wyjazdów na konferencje oraz organizowania samych konferencji naukowych (np. podczas corocznie organizowanego przez UWM w Olsztynie Międzynarodowego Seminarium Kół Naukowych). Studenci deklarują, że nie są metodologicznie przygotowywani na zajęciach do pracy badawczej.

Na Wydziale studenci mają możliwość ubiegania się o wszystkie świadczenia przewidziane przez ustawę Prawo o szkolnictwie wyższym. Studenci podczas spotkania z Zespołem Oceniającym negatywnie ocenili proces przyznawania pomocy materialnej na Wydziale.

Komisje stypendialne składają się przedstawicieli studentów delegowanych przez samorząd studentów, dotyczy to zarówno komisji stypendialnej, jak również odwoławczej komisji stypendialnej, których skład jest zgodny z art. 177 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym.

Regulamin ustalania wysokości, przyznawania i wypłacania świadczeń pomocy materialnej dla studentów został ustalony z samorządem studentów, a przewidywane przez niego kryteria przyznawania poszczególnych świadczeń są zgodne z ustawą Prawo o szkolnictwie wyższym. Na Wydziale istnieje samorząd studencki. W opinii studentów samorząd dobrze reprezentuje ich interesy, współdziała ze starostami grup, działa na rzecz integracji studentów. Samorząd działa zgodnie z własnym regulaminem samorządu oraz wypełnia swoje zadania w dziedzinie dydaktyki, jest również obecny we wszystkich ciałach wydziałowych zajmujących się jakością kształcenia oraz pomocą materialną.

5.2.

Oferta wyjazdów w ramach możliwości wymiany zagranicznej lub krajowej jest bardzo skromna. Uniwersytet uczestniczy w programie MOST, jednak Wydział Teologii nie ma takich wyjazdów w swojej ofercie. Jednostka uczestniczy w programie Erasmus+, posiada umowy podpisane z dwoma uczelniami na Ukrainie oraz jedną w Belgii. Obecnie na wymianie nie przebywa ani jeden student Wydziału Teologii.

W opinii studentów barier, które powodują brak wyjazdów jest dużo. Wśród nich wymieniają sytuację materialną, jednak są także problemy po stronie jednostki, które uniemożliwiają studentom wyjazdy. Przede wszystkim jest to bariera językowa, związana z niskim poziomem nauczania języków obcych oraz doboru uczelni, na których studenci nie mogą uczyć się w znanych sobie językach (np. uniwersytety ukraińskie). Studenci chcieliby przede wszystkim otwarcia wymian na uczelnie w Niemczech i we Włoszech. Jednostka nie ma także wypracowanych procedur dotyczących uznawalności zaliczonych przedmiotów. Mimo podpisywania Learning agreement, wydziałowy koordynator wymian nie potrafił wskazać jakie przedmioty byłyby zaliczone studentowi, a także które nierealizowane przedmioty z kierunku teologia musiałby zaliczyć po powrocie, jednak – wedle słów koordynatora – takie przedmioty pojawiłyby się z pewnością.

Jednostka nie jest przygotowana na przyjmowanie studentów z zagranicy, nie prowadzi żadnych zajęć w językach obcych w stałej ofercie. Brak oferty dla studentów przyjeżdżających sprawia, że inne uczelnie zagraniczne mogą nie postrzegać nie będą postrzegały Wydziału Teologii jako atrakcyjnego partnera w kontekście wspólnej realizacji umowy.

Jednostka nie promuje wyjazdów zagranicznych, a studenci nie mają wiedzy na temat możliwości wyjazdów.

5.3.

Uczelniane Biuro Karier funkcjonuje bardzo efektywnie. Założone już 1996 roku, posiada bogatą ofertę doradztwa zawodowego oraz organizuje spotkania ze studentami dotyczące ofert na rynku pracy, także na Wydziale Teologii. Biuro prowadzi również serwis z ofertami, dostępnymi dla wszystkich studentów uczelni, nie pośredniczy jednak w kontaktach Wydziału z otoczeniem gospodarczo-społecznym.

Jednostka nie posiada żadnego gremium, w którym zasiadali by przedstawiciele otoczenia gospodarczego. Wydział nie posiada także stałych partnerów w postaci placówek oświatowych, które oferowałyby studentom praktyki, a w opinii studentów potrzeba taka istnieje.

5.4.

W jednostce powołany jest wydziałowy koordynator ds. osób z niepełnosprawnościami. Zgodnie z informacjami uzyskanymi od koordynatora na wydziale studiuje 12 osób z niepełnosprawnościami.

Wsparcie dla studentów z niepełnosprawnościami jest bardzo niewielkie. Jednostka nie stara

się oferować pomocy, jeżeli tacy studenci się nie zgłoszą po nią z własnej inicjatywy. Jednostka nie wdrożyła programu asystenckiego, tłumacząc to faktem, że żaden student nie zgłosił potrzeby takiej formy pomocy. Jednostka nie posiada infrastruktury dla osób niepełnosprawnych, a także procedur postępowania w przypadku pojawienia się studentów z takimi potrzebami. Na pytanie zespołu oceniającego o kroki, które byłyby podjęte w przypadku przyjęcia na kierunek teologia studenta na wózku inwalidzkim, koordynator stwierdziła, że nie ma żadnej procedury postępowania, ani nigdy nie było dyskusji w jednostce na temat postępowania w takiej sytuacji.

Jednostka nie posiada także procedur wsparcia dydaktycznego i naukowego osób z niepełnosprawnościami, ogranicza się do apelowania o indywidualne podejście do każdego z takich studentów. W opinii studentów w jednostce osobom z niepełnosprawnościami psychicznymi lub osobom starszym stawiane są niższe wymagania zaliczania przedmiotów, co tłumaczone jest „indywidualnym podejściem” do osób ze specjalnymi potrzebami.

Na poziomie uczelni zapewniane jest wsparcie w postaci wypożyczalni sprzętu dla osób z niepełnosprawnościami, a także dofinansowaniem programu asystenckiego wdrażanego przez jednostkę.

5.5.

W opinii studentów obecnych na spotkaniu z zespołem oceniającym, oferowane im wsparcie administracyjne jest zadowalające. Studenci uważają, że osoby zajmujące się obsługą administracyjną studiów są przyjazne i kompetentne, a także iż obsługa administracyjna odbywa się w dogodnych dla studentów godzinach.

Wydział prezentuje na swojej stronie internetowej informacje dotyczące procesu kształcenia, a także rekrutacji oraz opublikował na stronie internetowej wzór umowy ze studentami do czego zobowiązuje art. 160a. ust. 2 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym.

3. Uzasadnienie

Wsparcie zapewniane przez jednostkę w procesie uczenia się w zakresie pomocy dydaktycznej, materialnej jest niewielkie, wykazuje także spore braki, dotyczy to przede wszystkim wsparcia jednostki dla studentów z niepełnosprawnościami, ale także aktywności jednostki w obszarze umiędzynarodowienia oraz współpracy z otoczeniem gospodarczo-społecznym.

4. Zalecenia

Jednostka powinna więcej uwagi poświęcić umiędzynarodowieniu. Niezbędne jest przede wszystkim wprowadzenie zmian do systemu nauczania języków obcych. Lektoraty powinny przygotowywać studentów do poziomu B2, czemu powinna towarzyszyć oferta zajęć w językach obcych i większe możliwości wyjazdów do państw, których języki cieszą się największą popularnością na wydziale.

Jednostka powinna korzystać ze współpracy z otoczeniem gospodarczo-społecznym. Konsultowanie programu studiów z pedagogami, u których studenci odbywają praktyki czy stałe porozumienia o współpracy pomogą lepiej dostosować program studiów do potrzeb rynku pracy.

Jednostka powinna skupić się na wdrożeniu procedur wsparcia osób z niepełnosprawnościami, których obecnie bardzo brakuje. Jednostka powinna być przygotowana na przyjęcie studentów ze wszelkimi rodzajami niepełnosprawności. Bardzo ważne jest, aby wydziałowy koordynator dysponował rzeczywistą wiedzą na temat studentów z takimi potrzebami. Jednostka powinna zweryfikować informacje, czy ułatwione standardy zaliczenia rzeczywiście mają miejsce i wprowadzić procedury wsparcia osób ze specjalnymi potrzebami,

6. W jednostce działa skuteczny wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia zorientowany na ocenę realizacji efektów kształcenia i doskonalenia programu kształcenia oraz podniesienie jakości na ocenianym kierunku studiów

1. Ocena - znacząco

2. Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema i trzema cyframi.

Do priorytetowych działań w zakresie zapewnienia jakości kształcenia należy: monitorowanie i weryfikacja efektów kształcenia na wszystkich poziomach kształcenia i formach studiów, powiązanie obszarów kształcenia z potrzebami społecznymi i gospodarczymi kraju oraz regionu, z jednoczesnym podniesieniem stopnia przygotowania absolwentów, upowszechnienie idei uczenia się przez całe życie, której efektem jest nabywanie przez osoby uczące się kompetencji do wykonywania zadań wynikających z faktu kształtowania się nowych zawodów, funkcji i ról w społeczeństwie, zapewnienie łączności nauczania z badaniami naukowymi, zwiększenie podmiotowości studentów i doktorantów w procesie kształcenia, podnoszenie prestiżu, atrakcyjności, konkurencyjności UWM na krajowym i zagranicznym rynku edukacyjnym, poprzez podjęcie działań zmierzających do uzyskania certyfikatów i wyróżnień, przyznawanych przez instytucje akredytujące krajowe i zagraniczne, podnoszenie jakości procesu dydaktycznego poprzez doskonalenie kompetencji dydaktycznych nauczycieli akademickich, ewaluacja Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia. W odniesieniu do tak skonstruowanych celów Rada Wydziału jest odpowiedzialna jest za: określenie strategii rozwoju jednostki, ze szczególnym uwzględnieniem polityki jakości kształcenia, określenie procedur zapewniania jakości kształcenia, ze szczególnym uwzględnieniem procedury zapewniania jakości kadry dydaktycznej oraz opracowywania planów studiów i programów kształcenia, a także określenie warunków zatrudniania i awansowania nauczycieli akademickich w jednostce, uwzględniających wymagania uchwalone przez Senat Akademicki, w tym zasady oceny nauczycieli akademickich oraz wyniki badań ankietowych.

W ramach przyjętych rozwiązań Wydziałowy Zespół ds. Zapewniania Jakości Kształcenia i jest odpowiedzialny i uprawniony do: analizy wyników oceny przedmiotu i opracowania projektów zmian planów studiów i programów kształcenia, analizy wyników badań ankietowych w przedmiocie objętym procedurą, a także sporządzania sprawozdań oraz przedstawianie ich radzie podstawowej jednostki organizacyjnej i odpowiednio radzie jednostki ogólnouczelnianej lub międzywydziałowej.

6.1.

Wydziałowy Zespół ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia jest odpowiedzialny i uprawniony do współpracy w zakresie opracowania efektów kształcenia dla kierunku, a także dokonywania niezbędnych korekt i modyfikacji ich treści na podstawie analizy wyników oceny przedmiotu, wyników badań ankietowych. Zespół monitorujący jakość kształcenia pracuje w oparciu o wydziałowy dokument określający kalendarz i rodzaj prac do wykonania w ciągu roku. Wydziałowy Zespół ds. Zapewnienia Jakości kształcenia został powołany przez Dziekana, a na wniosek Przewodniczącej Zespołu skład ten został poszerzony. Obecnie w jego składzie znajdują się przedstawiciele nauczycieli akademickich prowadzących i wspierających proces kształcenia na kierunku, pracowników administracji, studentów oraz doktorantów. Członkowie Zespołu biorą również udział w pracach innych Zespołów i komisji opracowujących efekty kształcenia i plany studiów. Dziekan i prodziekan ds. kształcenia kierują uwagi i sugestie dotyczące prac Zespołu bezpośrednio do jego Przewodniczącej, na zebraniach Rady Wydziału oraz na zebraniach roboczych Zespołu. Wnioski wypracowane

przez Zespół są przedstawiane raz w roku na walnym zebraniu całej społeczności wydziałowej, wnioski są poddawane dyskusji. Protokół zebrania walnego zawiera wytyczne do realizacji w następnym roku akademickim, które są przedstawione Radzie Wydziału celem podjęcia decyzji.

Rada jednostki organizacyjnej, w ramach której prowadzone jest kształcenie na ocenianym kierunku studiów jest natomiast odpowiedzialna za określenie strategii rozwoju jednostki, ze szczególnym uwzględnieniem polityki jakości kształcenia, określanie procedur zapewniania jakości kształcenia, w tym wysokiej jakości kadry dydaktycznej. Ponadto w ramach swoich kompetencji określa warunki zatrudniania i awansowania nauczycieli akademickich, z uwzględnieniem wyników badań ankietowych.

6.1.1.

Procedury funkcjonującego w ramach ocenianego kierunku systemu zapewniania jakości kształcenia przewidują projektowanie oraz dokonywanie zmian efektów kształcenia przy udziale interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych. Zgodnie z założeniami systemu pracownicy Wydziału oraz studenci mają możliwość wnoszenia uwag i opinii dotyczących jakości kształcenia bezpośrednio do Zespołu ds. Zapewniania Jakości Kształcenia oraz za pośrednictwem kierowników i przewodniczących rad studenckich, a także na comiesięcznych posiedzeniach Rad Wydziału. Ponadto w skład zespołów wydziałowych odpowiedzialnych za decyzje dotyczące jakości kształcenia wchodzi studenci i nauczyciele akademicy reprezentujący instytucje kościelne, edukacyjne oraz opiekuńczo-wychowawcze, na rzecz których kształceni są przyszli absolwenci kierunku „teologia”. Zgodnie z dokumentacją przedstawioną w toku wizytacji programy studiów są konsultowane z samorządem studenckim. W Wydziałowym Zespole ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia zasiadają delegowani przez samorząd przedstawiciele studentów. W opinii przedstawicieli studentów postulaty studentów są brane przez uwagę przez Zespół, jednak na podstawie rozmów ze studentami i samorządem studenckim, a także po zapoznaniu się z dokumentacją spotkań można powiedzieć, że studenci nie są aktywnie zaangażowani w działalność dydaktyczną w jednostce. W opinii niektórych studentów obecne władze dziekańskie nie są nastawione partnersko wobec studentów.

W związku ze zgłoszoną potrzebą zacieśnienia współpracy Władz kierunku z Seminariami Duchownymi z ośrodków zamiejscowych, w celu wypracowania wspólnej wizji projektowanych efektów kształcenia, rektorzy Seminarium zostali włączeni do grona członków Rady Wydziału. Wielki Kanclerz Wydziału Teologii koordynujący pracę absolwentów kierunku „teologia” jest członkiem Rady Wydziału, co pozwala uwzględniać przy zmianach i projektowaniu efektów kształcenia wnioski wynikające z monitorowania losów zawodowych absolwentów. Efektem współpracy jest wprowadzenie do programu studiów przedmiotu „bioetyka”. Dzięki funkcjonującej Komisji ds. Promocji i Współpracy z Otoczeniem, której zadaniem jest planowanie i koordynowanie wieloaspektowych, w tym odnoszących się do realizowanych efektów kształcenia, działań związanych ze współpracą z otoczeniem społecznym, gospodarczym i kulturalnym podmioty zewnętrzne mogą uczestniczyć w procesie projektowania efektów kształcenia. Choć system zapewniania jakości stworzył właściwe ramy do współpracy z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi w procesie projektowania efektów kształcenia oraz wprowadzania zmian w ich treści to zaangażowanie wspomnianych grup w systematyczną i kompleksową ocenę efektów kształcenia określonych dla ocenianego kierunku jest niewielkie. Należy dążyć do pełnego wykorzystania wyników oceny efektów kształcenia jako podstawy modyfikacji efektów kształcenia oraz przedmiotów składających się na program kształcenia, w celu jego doskonalenia.

6.1.2.

Funkcjonujący w ramach Wydziału Teologii Wewnętrzny System Zapewnienia Jakości Kształcenia, uwzględniając wyznaczone dla niego cele strategiczne, wdrożył procedury związane z monitorowaniem stopnia osiągnięcia zakładanych efektów, które odbywa się w ciągu zajęć dydaktycznych prowadzonych w formie wykładów, ćwiczeń, konwersatoriów, a także wykonywania prac związanych z przygotowaniem do zawodu.

Cyklicznie prowadzone są badania ankietowe „Jakość realizacji zajęć dydaktycznych”, których celem jest pozyskanie opinii studentów i nauczycieli akademickich o realizacji zajęć dydaktycznych z danego przedmiotu (sposobie jego realizacji, doborze treści i metod dydaktycznych, opinii studentów na temat postawy nauczyciela akademickiego, w tym jego komunikatywności i dyscypliny realizacji przedmiotu, doboru treści i metod dydaktycznych). Badanie przeprowadzane jest z wykorzystaniem ogólnouczelnianego elektronicznego kwestionariusza ankiety zamieszczonego w aplikacji USOSweb. Następnie przygotowany jest raport z badania ankietowego. Analiza wyników przeprowadzonych ankiet pozwala na podejmowanie działań mających na celu zapewnienie możliwie najwyższej jakości zajęć dydaktycznych w zakresie następujących obszarów: zgodność treści zajęć z programem przedmiotu zawartym w programie studiów i sylabusie, metody weryfikacji efektów kształcenia (zasady zaliczania przedmiotu), wkład pracy studenta koniecznej do zaliczenia przedmiotu, formy i metody nauczania, relacja nauczyciel – student, postawa prowadzącego zajęcia do własnej pracy. Informacje te są również wykorzystane w procedurze okresowej oceny nauczyciela akademickiego. Mechanizm monitorowania obejmuje także poziom naukowy prac dyplomowych, jednakże, jak wskazują uzyskane podczas wizytacji informacje, nie uwzględniono w nim monitorowania efektów kształcenia dla praktyk zawodowych.. Raport roczny Wydziałowego Zespołu ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia zawiera wnioski z analizy prac dyplomowych oraz rekomendacje służące podniesieniu ich jakości (przywiązanie większej uwagi do umiejętności krytycznej analizy wykorzystywanego materiału naukowego, dbałość o zachowanie proporcji objętości poszczególnych części pracy). Efektem prowadzonej analizy jest również ujednolicenie na wszystkich seminariach stylu zapisów bibliotecznych.

Protokoły z posiedzeń Zespołu ds. Zapewnienia Jakości potwierdzają zaangażowanie jego członków w działania projakościowe w zakresie realizowanych efektów kształcenia, podwyższania świadomości nauczycieli akademickich odnośnie możliwości stosowania przez nich różnorodnych form bieżącej oceny stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia, a także działania zmierzające do wyeliminowania zdiagnozowanych przez system nieprawidłowości procesu dydaktycznego (błędy w sylabusach, brak aktywizujących studentów form współpracy, brak dyscypliny administracyjnej pracowników).

Zgodnie z informacjami uzyskanymi w trakcie wizytacji, w jednostce nie prowadzi się żadnych działań monitorujących stopień osiągania efektów kształcenia, które, poza przedstawicielami studentów uczestniczącymi w pracach Zespołu ds. Zapewniania Jakości Kształcenia, uwzględniałyby udział studentów.

6.1.3.

Weryfikacja osiągniętych przez studentów efektów kształcenia, także pod względem następstwa sekwencji zdobywania poszczególnych komponentów składających się na kierunkowe efekty kształcenia dokonywana jest przez nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia. Weryfikacja odbywa się na podstawie wykonanych prac pisemnych, wypowiedzi ustnych, a także praktyk studenckich.

Kryterium prawidłowości osiągnięcia przez studentów założonych efektów kształcenia stanowi zgodność pozyskanej wiedzy, zdobytych umiejętności i nabytych kompetencji

społecznych z uwzględnioną w sylabusie przedmiotu treścią i założeniami. Oceny uzyskiwane przez studentów w trakcie egzaminów, zaliczeń, realizacji prac projektowych i pisemnych odzwierciedlają ocenę postępów dokonywaną przez prowadzących zajęcia na podstawie przypisanych efektów kształcenia. Wdrożone w ramach systemu zapewnienia jakości procedury gwarantują systematyczne badanie postępów przygotowania pracy z uwzględnieniem samodzielności jej pisania, do czego wykorzystywany jest stosowany na Wydziale system antyplagiatowy. Zgodnie z informacjami przekazanymi na spotkaniu z zespołem oceniającym, wszystkie prace dyplomowe weryfikowane są za pomocą programu antyplagiatowego. Analiza sylabusów należy do kompetencji Wydziałowego Zespołu ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia pod względem zgodności sylabusów z opisami modułów, kompletności i czytelności danych zwłaszcza w części dotyczącej sposobów weryfikacji efektów kształcenia przedmiotu. W jej następstwie wykazano niezgodność sylabusów z danymi zawartymi w programie kształcenia (liczba godzin, liczba punktów ECTS, formy zaliczeń i weryfikacji, symbole efektów kierunkowych). Błędy, które wystąpiły, zgodnie z uzyskanymi podczas wizytacji wyjaśnieniami, pojawiły się na poziomie kojarzenia połączeń informatycznych. Ponadto nauczyciele zgłaszają problem z identyfikacją sylabusa do danego przedmiotu, w związku z czym istnieje potrzeba wyraźnego określenia korelacji między planami i programem studiów, przeznaczonym dla określonego rocznika studiów, a określonym zbiorem sylabusów przedmiotowych. Należy docenić skuteczność systemu w zakresie rozpoznania błędów w treści sylabusów. Do czasu wizytacji nie podjęto jednak kroków, które przyczyniłyby się do rozwiązania zdiagnozowanego problemu. Dotychczas ocenie nie poddano także trafności doboru sposobów weryfikacji zakładanych efektów kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych ujętych w sylabusach. Monitorowanie systemu weryfikacji osiągniętych przez studentów efektów kształcenia odbywa się na podstawie ankiet studenckich, jest to jedyna metoda oceny dydaktyki przez studentów. Ankiety są przygotowywane na poziomie uczelni, zaś wyniki zbierane są przez system USOS. Ankieta zawiera bardzo szczegółowe pytania dotyczące metod weryfikacji efektów kształcenia, form zajęć czy rzeczywistego nakładu pracy studenta. Poziom ankiet uczelnianych w opinii studentów jest wysoki i pozwala przekazać odpowiednie uwagi dotyczące systemu weryfikacji efektów kształcenia.

Ocena zajęć przez studentów brana jest pod uwagę przy ocenie pracownika, a także prezentowania na posiedzeniu rad wydziałów. Studenci, mają dostęp do bardzo ogólnych wyników analizy badań ankietowych w ramach, udostępnianych na stronie internetowej Wydziału, raportów.

6.1.4.

Wydział Teologii Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie, w ramach którego prowadzone jest kształcenie na kierunku „teologia”, jest uprawniony do potwierdzania efektów uczenia się zgodnie z art. 170e ust. 1 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym na podstawie wydanej przez Polską Komisję Akredytacyjną 10 czerwca 2010 r. pozytywnej oceny programowej. Zgodnie z postanowieniami ustawy Senat Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie zatwierdził procedury regulujące zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów. Należy jednak stwierdzić, iż funkcjonujący w ramach wydziału wewnętrzny system doskonalenia jakości kształcenia, obejmujący swymi procedurami oceniany kierunek studiów, nie przewiduje działań związanych z badaniem prawidłowości stosowanych zasad, warunków i trybu potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem formalnej edukacji, co potwierdzają również przeprowadzone w trakcie wizytacji rozmowy z członkami Wydziałowego Zespołu ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia. Dotychczas nie podjęto działań w celu wdrożenia rozwiązań organizacyjnych i prawnych, które umożliwiłyby

przeprowadzenie rekrutacji studentów zgodnie z omawianą procedurą.

6.1.5

W celu doskonalenia jakości kształcenia prowadzi się działania w zakresie monitorowania procesu dydaktycznego uwzględniające badania ankietowe losów zawodowych absolwenta, w tym opinii absolwenta na temat zrealizowanych studiów, a także badania opinii pracodawców o absolwentach ocenianego kierunku. Celem procedury jest pozyskanie informacji na temat wykorzystania i przydatności w karierze zawodowej absolwentów zdobytej wiedzy, uzyskanych umiejętności i kompetencji społecznych, a także pozyskanie opinii na temat zakresów kompetencji, które z perspektywy i doświadczenia zawodowego absolwenta, powinny być rozwijane podczas studiów. Informacje te wykorzystywane są w procedurze określania efektów kształcenia oraz zmian w programach kształcenia, a także zmian oferty edukacyjnej. Przygotowywane po przeprowadzeniu badania raporty zawierają wnioski, w tym sugestie studentów (dotyczące nauki języków obcych, umiejętności pracy w zespole i kierowania zespołem, gotowości do podejmowania ryzyka i kreatywności, poszerzenia kompetencji specjalistycznych). Należy stwierdzić, iż udział absolwentów uczestniczących w badaniach ankietowych jest zbyt mały, aby uzyskać wiarygodne wyniki w związku z czym należy rozważyć alternatywne formy pozyskiwania informacji zwrotnej od absolwentów lub podjąć działania na rzecz utrzymania silniejszego kontaktu z absolwentami kierunku. Dotychczas nie podjęto stosownych kroków w tym celu, a uzyskane informacje można traktować jedynie jako sygnały i sugestie. Absolwenci kierunku teologia dobrze oceniają studia oraz wiedzę, umiejętności i kompetencje zdobyte podczas studiów. Zatrudnienie wśród absolwentów jest duże, większość w branży edukacyjnej co jest zgodne z profilem przebytych studiów. Sugerują położenie większego akcentu na kształcenie w zakresie znajomości języków obcych oraz wiedzę i umiejętności specjalistyczne.

Władze ocenianego kierunku, dążąc do dostosowywania procesu kształcenia do warunków i potrzeb rynku pracy, starają się pozyskać opinie pracodawców na temat ich oczekiwań względem absolwentów, dotychczasowych doświadczeń związanych z ich zatrudnieniem, a także możliwych form współpracy w zakresie przygotowania absolwenta do podjęcia pracy. Uzyskane informacje są wykorzystywane w działaniach związanych z weryfikacją i unowocześnianiem treści kształcenia, a także uwzględniane przy podejmowaniu decyzji odnośnie modernizacji form i treści kształcenia. Do rekomendacji wynikających z przedstawionej współpracy należy nawiązanie bliższego kontaktu z zewnętrznymi podmiotami zapewniania jakości kształcenia, będącymi jednocześnie pracodawcami dla absolwentów Wydziału Teologii. Władze ocenianego kierunku podjęły inicjatywę włączenia proboszczów parafii archidiecezji warmińskiej, diecezji elbląskiej i ełckiej, a także dyrektorów szkół i katechetów oraz innych podmiotów zatrudniających absolwentów ocenianego kierunku w prace organizacyjne Wydziału na poziomie tworzenia i korygowania planów studiów.

6.1.6.

Nauczyciele akademicy realizujący zajęcia dydaktyczne w ramach ocenianego kierunku studiów legitymują się stopniami naukowymi wymaganymi dla realizacji studiów w obszarach wiedzy odpowiadających obszarom kształcenia wskazanych dla kierunkowych efektów kształcenia. Procedury systemu zapewniania jakości kształcenia gwarantują prowadzenie zajęć dydaktycznych przez pracowników, których profil specjalizacji oraz dorobek naukowy jest adekwatny do treści realizowanych przedmiotów. Kadra podnosi kwalifikacje przez uczestnictwo w szkoleniach specjalistycznych organizowanych przez Uczelnię, a także krajowych i zagranicznych sympozjach, konferencjach i seminariach

naukowych. Ma także możliwość zdobywania stopni i tytułów naukowych na Wydziale oraz odbywania staży krajowych i zagranicznych.

Należy stwierdzić, iż wewnętrzny system zapewniania jakości realizowany w ramach ocenianego kierunku studiów uwzględnia przy przeprowadzanych przeglądach programowych oraz ocenie weryfikacji efektów kształcenia opinię kadry prowadzącej proces kształcenia na kierunku „teologia”. Wśród prowadzonych działań brak jednak przeprowadzania oceny kadry wspierającej proces kształcenia, a także wykorzystania ich oceny we wskazanych wyżej działaniach w zakresie jakości kształcenia. Polityka kadrowa umożliwia właściwy dobór kadry naukowo-dydaktycznej i sprowadza się do zatrudniania kandydatów na nauczycieli w drodze konkursów, wspierania nauczycieli w zakresie podnoszenia kwalifikacji i rozwijania kompetencji dydaktycznych i organizacyjnych oraz aktywności w zakresie współpracy międzynarodowej w oparciu o funkcjonujący w uczelni projakościowy system motywujący (m.in. System Okresowej Oceny Nauczyciela Akademickiego).

Raporty roczne przygotowywane przez Zespół potwierdzają działania projakościowe podejmowane przez jego członków. Przykładowo w następstwie analizy skuteczności przeprowadzanych hospitacji rozważa się zredukowanie obowiązku hospitacji i zastąpienia jej pisemną rewizją wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych nabytych przez studentów w toku studiów.

6.1.7.

Wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia obejmuje swoimi procedurami ocenę zajęć dydaktycznych prowadzonych przez nauczycieli akademickich, w następstwie których Wydziałowy Zespół ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia dokonuje analizy jakości pracy dydaktycznej nauczycieli akademickich. Wyniki wypełnianych przez studentów ankiet podlegają analizie Komisji ds. Zapewnienia Jakości i są składową dokonywanej oceny okresowej nauczycieli akademickich Wydziału Teologii. W przypadku zauważenia niekorzystnej opinii studentów o nauczycielu akademickim Dziekan Wydziału podejmuje kroki służące diagnozie i naprawie sytuacji (do tej pory wystarczającym narzędziem była indywidualna rozmowa). Przeprowadzana dotychczas analiza wyników ocen nauczycieli akademickich dokonywanych przez studentów nie zapewnia właściwego wykorzystania płynących z niej wniosków przy doskonaleniu jakości kadry naukowo-dydaktycznej. Obok zestawienia średnich ocen dla poszczególnych nauczycieli, liczby osób w grupie, czy liczby wypełnionych ankiet, analiza nie zawiera tak istotnych elementów jak wnioski i rekomendacje, które służyłyby poprawie efektywności realizowanego procesu dydaktycznego. Ponadto słabą stroną przeprowadzanej ankietyzacji jest proces upowszechnienia jej wyników. Przeprowadzone w trakcie wizytacji rozmowy potwierdzają, iż studenci nie są z nimi zapoznawani, w związku z czym nie mają świadomości wagi ich głosu w prowadzonej przez Władze kierunku polityce kadrowej. Wydział nie podejmuje żadnych działań wyróżniających nauczycieli posiadających np. najlepsze wyniki w ankietach.

6.1.8.

Wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia przewiduje opracowanie dokumentu Ocena funkcjonowania Wydziału Teologii obejmującego wyrażane przez studentów opinie w odniesieniu do następujących kwestii: obsługa studentów w dziekanacie, funkcjonowanie biblioteki wydziałowej, portierni, kawiarenki wydziałowej, wyposażenie sal dydaktycznych, dostęp do komputerów i Internetu, funkcjonowanie strony internetowej, ułożenie tygodniowego planu zajęć, atmosfera na wydziale, stopień zadowolenia z kierunku studiów. Duża zwrotność ankiet pozwala na uzyskanie miarodajnych wyników. Analiza wyników ankiet studenckich pokazuje jednak, iż ich wyniki nie są wykorzystywane w procesie

doskonalenia dostępnej infrastruktury, co potwierdzają powtarzające się corocznie jednakowe postulaty studentów. Natomiast obecni na spotkaniu z zespołem oceniającym nauczyciele akademicy potwierdzili, iż ich postulaty i potrzeby w zakresie niezbędnej do realizacji zajęć dydaktycznych infrastruktury są uwzględniane przy dokonywaniu kolejnych inwestycji.

Studenci angażują się i otrzymują wsparcie ze strony Władz ocenianego kierunku w zakresie organizowania festiwalu, wydarzeń typu „Przeгляд kolęd i pastorałek”, przygotowania dnia otwartego na Wydziale. Ponadto wchodzi w skład komisji sprawdzającej testy z olimpiady teologicznej, czy też wzięli udział w organizowaniu panelu teologicznego na Międzynarodowym Seminarium Kół Naukowych, którego pomysłodawcą było Koło Naukowe Prawa Kanonicznego „PRO FAMILIA” w porozumieniu z Radą Wydziału Samorządu Studenckiego. Pomoc materialna dla studentów przyznawana jest ze środków funduszu pomocy materialnej dla studentów (stypendium socjalne, stypendium specjalne dla osób niepełnosprawnych, stypendium rektora dla najlepszych studentów, zapomogi.)

Studenci otrzymują również wsparcie w zakresie poradnictwa zawodowego (planowanie i rozwój kariery zawodowej i edukacyjnej, pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy, zwiększenie motywacji wewnętrznej, pomoc w odkryciu własnych predyspozycji i zainteresowań do wykonywania określonej pracy, opracowanie i poznanie specyfiki pracy w poszczególnych sektorach rynku, typach przedsiębiorstw w zakresie różnych form zatrudnienia) świadczone w formie porad indywidualnych oraz grupowych przez Biuro Karier. Elementem pracy Biura Karier jest organizacja prezentacji firm połączona z rekrutacją do pracy, stażami i praktykami, a także współpraca z instytucjami prowadzącymi działalność w zakresie doradztwa zawodowego, m.in. Ośrodkiem Doskonalenia Nauczycieli – Klubem Doradców Zawodowych. Biuro posiada również swój profil na platformie społecznościowej FACEBOOK, na której publikowane są na bieżąco oferty pracy praktyk i staży. W celu ułatwienia dostępu do informacji o rynku pracy, Biuro zajmuje się dystrybucją przewodników i poradników.

6.1.9.

Funkcjonujący w ramach kierunku wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia służy gromadzeniu, analizowaniu i dokumentowaniu działań dotyczących zapewnienia jakości kształcenia. Materiały potwierdzające weryfikację efektów kształcenia (kolokwia, egzaminy, prace pisemne) gromadzą i archiwizują osoby odpowiedzialne za weryfikację efektów kształcenia. Ponadto upoważnieni pracownicy Wydziału odpowiedzialni są za przechowywanie protokołów z posiedzeń Rad Wydziału oraz zebrań Wydziałowego Zespołu ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia

Wydział wydaje materiały informacyjne i promocyjne dotyczące oferty dydaktycznej studiów na kierunku teologia oraz związane z organizowanymi przez Wydział działaniami o charakterze edukacyjnym, naukowym i kulturalnym. Interesującym rozwiązaniem jest przygotowywanie komunikatu z badań Wydziałowego Zespołu ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia – ocena funkcjonowania Wydziału z wyszczególnieniem najważniejszych i najczęściej zgłaszanych uwag. Przy ocenie branych jest pod uwagę dziesięć parametrów, które studenci mogą oceniać w skali 2-5 (obsługa studentów w dziekanacie, funkcjonowanie biblioteki, portierni, kawiarenki wydziałowej, wyposażenie sal dydaktycznych, dostęp do komputerów i Internetu, funkcjonalność strony internetowej, ułożenie tygodniowego planu zajęć, atmosfera na wydziale, stopień zadowolenia z kierunku studiów).

Zespół analizuje ankiety dotyczące zajęć dydaktycznych, sylabusy przedmiotów, prace magisterskie, ankiety losów zawodowych absolwentów, ankiety zajęć dydaktycznych, przeprowadza badania ankietowe w zakresie funkcjonowania Wydziału i analizuje je. Raport Komisji do spraw oceny efektywności wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia, obejmujący takie obszary jak: poziom kadry dydaktycznej i polityka kadrowa,

działalność samorządu studenckiego i integracja studentów, monitorowanie losów absolwentów, współpraca dydaktyczna z Seminariami Duchownymi, system ankiet, uczestnictwo w określaniu jakości kształcenia studentów, nauczycieli i pracodawców, współpraca z pracodawcami odnośnie oczekiwań związanych z kwalifikacjami absolwentów, założenia programów studiów i ich weryfikacja, formy zajęć i weryfikacja zdobytej wiedzy, procedura związana z powstaniem i oceną prac dyplomowych, grafiki zajęć, współpraca międzynarodowa, obsługa administracyjna, praktyki zawodowe, tworzenie nowych kierunków i studiów podyplomowych, postawy etyczne pracowników administracyjnych, nauczycieli i studentów, funkcjonowanie platformy e-learning), służy sformułowaniu zaleceń w zakresie nieobjętych badaniem obszarów, które w kolejnych edycjach są uwzględniane w procesie analizy funkcjonowania Wydziału. Treść raportu udostępniania jest na stronie internetowej Wydziału.

6.1.10.

Wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia uwzględnia zapewnienie studentom, kandydatom na studia oraz innym interesariuszom wewnętrznym i zewnętrznym dostęp do informacji o programie i procesie kształcenia z uwzględnieniem ich potrzeb w zakresie wspomnianych treści. Biuro Informatycznej Obsługi Studiów odpowiedzialne jest za koordynację i funkcjonowanie systemu ankietującego USOS-Ankieter oraz współpracę z Biurem ds. Kształcenia, natomiast dziekanat jest kompetentny i odpowiedzialny za prowadzenie dokumentacji związanej z działaniami objętymi procedurą, a także kompleksowość i aktualność dostępnych informacji. Podstawowym narzędziem informatyzacji dydaktyki jest strona internetowa Wydziału, poprzez którą zapewniany jest dostęp do informacji o programie studiów i procesie kształcenia. Sylabusy oraz plany zajęć są dodatkowo dostępne w USOS. Narzędzia informatyczne wykorzystywane są do monitorowania warunków kształcenia, jak również do pozyskiwania opinii studentów i absolwentów. Wyniki badania ankietowego pracy nauczyciela akademickiego znajdują się w teczce akt osobowych, natomiast badania dotyczące oceny przedmiotu w dziekanacie. Jednostka bada poziom satysfakcji studentów z dostępu do informacji w semestralnym badaniu oceny funkcjonowania wydziału, z którego wynika, że studenci posiadają odpowiedni dostęp do informacji.

6.2.

Raport samooceny i rozmowy z pracownikami odpowiedzialnymi za wydziałowy wewnętrzny system zapewniania jakości pozwalają stwierdzić, iż system ten dopiero rozpoczyna swoje działanie i nie został jeszcze w pełni wdrożony. Nie przedstawiono jednak danych, które mogłyby potwierdzić, że Jednostka dokonuje systematycznej oceny skuteczności

wewnętrznego systemu zapewniania jakości i jego wpływu na podnoszenie jakości kształcenia na ocenianym kierunku studiów.

3. Uzasadnienie

Funkcjonujący w ramach ocenianego kierunku wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia został stworzony w oparciu o bardzo dobre praktyki Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w zakresie kształtowania kultury jakości. Dzięki temu system posiada właściwe ramy organizacyjno-prawne, które przy ich wykorzystaniu i pełnym wdrożeniu pozwoliłyby na skuteczne i efektywne funkcjonowanie systemu w zakresie wszystkich omówionych powyżej kryteriów. W następstwie przeprowadzonej analizy działania systemu stwierdzono szereg uchybień prowadzących do wniosku, iż wyniki ankiet wypełnianych przez studentów, będących bardzo ważną grupą interesariuszy wewnętrznych, nie są uwzględniane przy projektowaniu efektów kształcenia oraz że brak jest dla nich informacji zwrotnej odnośnie zgłoszonych postulatów. Skutkuje to powtarzaniem się tych samych treści propozycji studentów. Należałoby podjąć działania służące poprawie wymiany informacji ze studentami, ze szczególnym uwzględnieniem ich przedstawicieli zasiadających w organach kolegialnych Wydziału, w celu wzmocnienia świadomości w zakresie nieuwzględniania zgłaszanych przez studentów propozycji modyfikacji założonych programem kształcenia efektów.

Choć system zapewniania jakości stworzył właściwe ramy do współpracy z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi w procesie projektowania efektów kształcenia oraz wprowadzania zmian w ich treści to zaangażowanie wspomnianych grup w systematyczną i kompleksową ocenę efektów kształcenia określonych dla ocenianego kierunku jest niewielkie. Należy dążyć do pełnego wykorzystania wyników oceny efektów kształcenia jako podstawy modyfikacji efektów kształcenia oraz przedmiotów składających się na program kształcenia, w celu jego doskonalenia.

Podobne wątpliwości ekspertów Zespołu oceniającego budzi analiza wyników ocen nauczycieli akademickich dokonywanych przez studentów. Obok zestawienia średnich ocen dla poszczególnych nauczycieli, liczby osób w grupie, czy liczby wypełnionych ankiet, analiza nie zawiera tak istotnych elementów jak wnioski i rekomendacje, które służyłyby poprawie efektywności realizowanego procesu dydaktycznego. Ponadto słabą stroną przeprowadzania ankietyzacji jest proces upowszechnienia jej wyników. Przeprowadzone w trakcie wizytacji rozmowy potwierdzają, iż studenci nie są z nimi zapoznawani, w związku z czym nie mają świadomości wagi ich głosu w prowadzonej przez Władze kierunku polityce kadrowej.

W odniesieniu do wykazanych błędów w treści sylabusów wątpliwość budzi skuteczność systemu w zakresie reagowania na rozpoznane uchybienia, w związku z czym zaleca się uściślenie kompetencji osób odpowiedzialnych za identyfikację i niwelowanie stwierdzonych niedoskonałości.

Koniecznym jest również objęcie procedurami systemu badania prawidłowości stosowanych regulacji dotyczących zasad, warunków i trybu potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza formalnym systemem studiów. Należy także dążyć do uzyskania miarodajnych wyników badań ankietowych lub innej formy pozyskania informacji od absolwentów kierunku umożliwiających ich wykorzystanie w procesie doskonalenia oferty dydaktycznej studiów na ocenianym kierunku.

Choć funkcjonujący w ramach ocenianego kierunku wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia stworzył właściwie mechanizmy w zakresie oferowanych studentom zasobów materialnych Wydziału, w tym infrastruktury dydaktycznej oraz środków wsparcia dla studentów to analiza wyników ankiet studenckich pokazuje, iż ich wyniki nie są wykorzystywane w procesie doskonalenia dostępnej infrastruktury, co potwierdzają powtarzające się corocznie jednakowe postulaty studentów w zakresie wskazywanych przez

nich braków.

Mały udział studentów w WSZJK, brak informacji o wskazaniach interesariuszy wewnętrznych, małe zróżnicowanie metod dydaktycznych stosowanych podczas zajęć pozwalają stwierdzić niewielką skuteczność systemu zapewniania jakości i konieczność tworzenia mechanizmu jego doskonalenia.

4. Zalecenia

Wiele narzędzi systemu zapewniania jakości kształcenia przygotowanych na poziomie uczelnianym może funkcjonować skutecznie, problemem jest brak reakcji jednostki na otrzymywane opinie interesariuszy. Opinie studentów, wyrażane chociażby w postaci ankiet oceniających, są zbierane, jednakże jednostka nie wykazuje zainteresowania wdrażaniem działań naprawczych.

Jednostka powinna analizować wspólnie ze studentami wyniki ankiet oceny funkcjonowania wydziału oraz ankiet oceny jakości realizacji zajęć dydaktycznych. Pilne potrzeby studentów powinny być poddawane dyskusji na posiedzeniach WZZJK, a następnie powinny być wdrażane odpowiednie działania naprawcze.

Należy podjąć systematyczną ocenę skuteczności wewnętrznego systemu zapewniania jakości i jego wpływu na podnoszenie jakości kształcenia na ocenianym kierunku studiów, a następnie zastosować uzyskane wyniki do doskonalenia systemu.

Odniesienie się do analizy SWOT przedstawionej przez jednostkę w raporcie samooceny, w kontekście wyników oceny przeprowadzonej przez zespół oceniający PKA

Analiza SWOT zamieszczona w raporcie samooceny jest dość trafna. Jako mocne strony wymieniono: kategorię naukową Wydziału A, uprawnienia do nadawania stopnia naukowego dr i dr hab. w dziedzinie nauk teologicznych, wysoki udział osób z tytułami i stopniami naukowymi w strukturze zatrudnienia (95%) oraz zaangażowanie studentów w formy praktycznego zastosowania wiedzy (np. projekty edukacyjne). Do słabych stron zaliczono zachwianie proporcji dr hab. i dr wśród pracowników naukowo-dydaktycznych, zbyt małą aktywność międzynarodową, słabą efektywność w pozyskiwaniu grantów zewnętrznych oraz brak kształcenia w językach obcych. Za szanse uznano właściwą liczbę nauczycieli akademickich, interdyscyplinarność badań naukowych, wdrożony system zapewnienia jakości kształcenia, własna seria wydawnicza, 2 czasopisma naukowe (własne), wysoko punktowane i 3 we współpracy, a także dobrą współpracę i kontakt z Absolwentami. Twórcy raportu uznali za zagrożenia wzrost konkurencyjności innych wydziałów teologicznych, biurokrację, spadek liczby kandydatów na studia oraz marginalizację nauk humanistycznych. Właściwie identyfikuje mocne strony jednostki, w tym przede wszystkim wysoką ocenę parametryczną, a co za tym idzie duży potencjał badawczy Jednostki. Wizytacja nie potwierdziła faktu, że mocną stroną Wydziału są projekty edukacyjne, stwierdzono znaczącą przewagę form podających (wykładów) nad formami interaktywnymi, w tym ćwiczeniami. Natomiast wskazane przez twórców raportu samooceny słabe strony, w szczególności zbyt mała aktywność międzynarodowa, słaba efektywność w pozyskiwaniu grantów zewnętrznych, brak kształcenia w językach obcych zostały w pełni potwierdzone podczas procesu akredytacyjnego. Należy zachęcić władze Wydziału Teologicznego do podjęcia intensywnych działań w celu ich zminimalizowania. Cieszy fakt, że twórcy raportu samooceny wskazali wśród szans w pełni wdrożony Wewnętrzny System Zapewniania Jakości Kształcenia. Należy tę szansę wykorzystać dbając o skuteczność działającego na Wydziale WSZJK.

Podsumowując stwierdzić należy, iż władze Jednostki potrafią właściwie wskazać na silne i

słabsze aspekty kształcenia na Wydziale Teologicznym UWM.

Dobre praktyki

Nie zdiagnozowano